

ЗАКОН за водите

Обн., ДВ, бр. 67 от 27.07.1999 г., в сила от 28.01.2000 г., изм. и доп., бр. 81 от 6.10.2000 г., в сила от 6.10.2000 г., бр. 34 от 6.04.2001 г., бр. 41 от 24.04.2001 г., изм., бр. 108 от 14.12.2001 г., бр. 47 от 10.05.2002 г., в сила от 11.06.2002 г., бр. 74 от 30.07.2002 г., бр. 91 от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., бр. 42 от 9.05.2003 г., изм., бр. 69 от 5.08.2003 г., бр. 84 от 23.09.2003 г., доп., бр. 107 от 9.12.2003 г., бр. 6 от 23.01.2004 г., изм., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 18 от 25.02.2005 г., в сила от 20.01.2005 г., изм., бр. 77 от 29.07.2005 г., изм. и доп., бр. 94 от 25.11.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 29 от 7.04.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 36 от 2.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда собствеността и управлението на водите на територията на Република България като общонационален неделим природен ресурс и собствеността на водностопанските системи и съоръжения.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Целта на закона е да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението, както и да създаде условия за:

1. осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоземане;
2. намаляване на замърсяването на водите;
3. опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море;
4. прекратяване на замърсяването на морската среда с естествени или синтетични вещества;
5. намаляване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетни вещества;
6. прекратяване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетно опасни вещества.

(2) Целите по ал. 1 се постигат чрез:

1. предотвратяване влошаването, както и опазване и подобряване състоянието на водните екосистеми, на пряко зависимите от тях сухоземни екосистеми и влажни зони;
2. насърчаване на устойчивото използване на водите чрез дългосрочно опазване на наличните водни ресурси;
3. комплексно, многократно и ефективно използване на водните ресурси;
4. прилагане на мерки за опазване и подобряване на водната среда;
5. осигуряване на непрекъснато намаляване на замърсяването на подземните води и предотвратяване на замърсяването им;
6. намаляване на последиците от наводнения и засушавания.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Целта по чл. 2 се постига при спазване на следните принципи:

1. признаване на водите като жизненоважен ресурс и общо наследство, което се опазва и защитава;
2. определяне на правото на всеки гражданин на достъп до вода за питейно-битови цели като приоритет на държавната политика и на политиката, осъществявана от органите на местно самоуправление;
3. определяне на речните басейни като основна единица за интегрирано управление на

водите;

4. координиране на действията за постигане на добро състояние на водите в трансграничните речни басейни на басейново и на национално ниво и планиране на мерки на основата на равенство и взаимност при защита на националните интереси;

5. прилагане на научно-техническите постижения при управление на водите;

6. прилагане на икономически регулатори за постигане на устойчиво използване на водите и опазването им;

7. предотвратяване или намаляване на вредното въздействие на водите, както и възстановяването на щетите;

8. предотвратяване или намаляване на замърсяването на водите при източника на замърсяване;

9. поддържане и възстановяване на растителна и почвена покривка, свързани с възпроизводството на водите;

10. замърсителят плаща разходите за мерките за предотвратяване, ограничаване и намаляване на замърсяването, както и за възстановяване на вредите;

11. възмездност на водните услуги;

12. възстановяване на разходите за водни услуги, включително на разходите за ресурса и опазване на околната среда;

13. предоставяне на обществеността на своевременна, точна и разбираема информация за състоянието на водите, планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане;

14. свързване на дейностите за опазване на водите с устойчивото им ползване.

(2) Ръководството на дейностите, свързани с проучването, опазването и управлението на водите, експлоатацията и управлението на водностопанските системи, се извършва от лица с висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър" по съответните специалности и професионална квалификация "магистър-инженер".

Чл. 3. Води на територията на страната са:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) повърхностните води;

2. подземните, включително минералните води;

3. вътрешните морски води и териториалното море;

4. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) водите на река Дунав, река Резовска и река Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

Чл. 4. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 5. Използването на водите се осъществява чрез водностопански системи, които включват съоръжения за отнемане, съхраняване, транспортиране, разпределяне, отвеждане и пречистване на води, за използване на водната енергия и за защита от вредното въздействие на водите.

Чл. 6. Водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения на територията на страната могат да бъдат собственост на държавата, на общините, на физически и юридически лица.

Чл. 7. Уредбата на отношенията, свързани със собствеността върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, се основава на следните принципи:

1. обществената значимост на водата като ценен природен ресурс;

2. многоцелево използване на водите и водните обекти с оглед задоволяване на стопански интереси без вреда за обществените интереси и за съществуващи права;

3. закрила на правото на собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, доколкото с упражняването ѝ не се уврежда

целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система;

4. упражняването на правото на собственост така, че да не се нарушава технологичното единство на водностопанската система.

Чл. 8. (1) Общото водовземане и ползване на водните обекти и водовземането за задоволяване на собствени потребности е безвъзмездно.

(2) За водовземане и ползване на водните обекти с цел стопанска дейност се заплаща такса за използването на природния ресурс като гаранция за създаване на еднакви правни условия за стопанска дейност на всички граждани и юридически лица.

(3) Лицата, осъществяващи дейностите по ал. 1 и 2, са длъжни да опазват околната среда.

Чл. 9. (1) Водите по чл. 3 се управляват на национално и на басейново ниво.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Управлението на водите на национално ниво се осъществява от министъра на околната среда и водите.

(3) За подпомагане на дейността по ал. 2 към Министерството на околната среда и водите се създава Висш консултативен съвет по водите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г.) Висшият консултативен съвет по водите включва представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на държавната политика при бедствия и аварии, Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на транспорта, Министерството на здравеопазването, Министерството на финансите, Българската академия на науките, общините, юридически лица с нестопанска цел, имащи пряко отношение към водите, и други.

(5) Министърът на околната среда и водите издава Правилник за устройството и дейността на Висшия консултативен съвет по водите.

(6) Управлението на басейново ниво в обхвата на една или няколко водосборни области се осъществява от басейнови органи на управление на водите.

Чл. 10. (1) Държавната политика, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопанските системи и съоръжения, се осъществява от:

1. министъра на регионалното развитие и благоустройството - за водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения на населените места и за предпазване от вредното въздействие на водите в границите на населените места;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министъра на земеделието и горите - за хидромелиоративни системи и съоръжения и за предпазване от вредното въздействие на водите извън границите на населените места;

3. (изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 36 от 2006 г.) министъра на икономиката и енергетиката - за хидроенергийни системи и обекти;

4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министъра на околната среда и водите - за водоземните съоръжения за минерални води, публична държавна собственост.

(2) Политиката, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопански системи и съоръжения - общинска собственост, се осъществява от кмета на общината.

Глава втора

ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ВОДИ, ВОДНИ ОБЕКТИ И
ВОДНОСТОПАНСКИ
СИСТЕМИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Раздел I

Държавна собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 11. Публична държавна собственост са следните води и водни обекти:

1. водите на реките и принадлежащите им земи, както и водите във водохранилищата, включително и тези в язовирите и микроязовирите;
2. естествени езера, лагуни, лимани, блата и блатисти местности, когато са разположени в земи - държавна собственост;
3. подземните води, с изключение на минералните, независимо от това дали се намират под държавна, общинска или частна собственост;
4. естествените водопади и прилежащите им ивици в зависимост от естествения ландшафт, но не по-тесни от 10 м от двете страни на водопада;
5. водите, в това число отпадъчните води, когато изтичат от имоти, публична или частна собственост, и се вливат във води - публична държавна собственост.

Чл. 12. (1) Публична държавна собственост са островите и земите, образувани в резултат на естествени процеси, настъпили в реките, водоемите и островите във вътрешните морски води и териториалното море.

(2) Публична държавна собственост са континенталният шелф в границите на вътрешните морски води и териториалното море и крайбрежната заливаема ивица на р. Дунав.

Чл. 13. Публична държавна собственост са следните водностопански системи и съоръжения:

1. комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата им и събирателните им деривации, по списък съгласно приложение № 1, което е неразделна част от този закон;
2. съоръжения и устройства - недвижими имоти за измерване на количеството и качеството на водите - публична държавна собственост;
3. системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите, изградени с държавни средства - защитни диги, корекции на реки и отводнителните системи, с изключение на тези по чл. 19, т. 4, буква "г" ;
4. наблюдателните сондажи, изградени с държавни средства.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изключителна държавна собственост са:

1. вътрешните морски води и териториалното море;
2. минералните води по списък съгласно приложение № 2, което е неразделна част от този закон.

Чл. 15. Публична държавна собственост са и земите, заети от най-вътрешния пояс на санитарно-охранителните зони на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, публична държавна собственост, и на водоизточниците на минерални води по чл. 14, т. 2 .

Чл. 16. (1) Държавната собственост върху води, обявена за публична по този закон, не може да се обявява за частна държавна собственост.

(2) Извън собствеността, обявена за публична държавна собственост по този закон, държавата може да притежава или да придобива и право на собственост върху води, водни обекти и водностопански системи и съоръжения, за които законът предвижда, че могат да бъдат предмет на частна собственост.

(3) Собствениците на земеделски земи и гори, върху които са построени язовири и водностопански съоръжения, които не са обезщетени за това по съответния ред, се обезщетяват по реда на чл. 10б и чл. 35 от Закона за собствеността и ползуването на

зеделските земи и на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

Чл. 17. (1) Водите, водните обекти и водностопанските съоръжения - държавна собственост, се актуват съобразно изискванията на Закона за държавната собственост.

(2) Минералните води се актуват въз основа на информация, предоставена от Министерството на околната среда и водите.

(3) Копия от актовете за водите, водните обекти и водностопанските съоръжения, съставени по предвидения ред, се изпращат в Министерството на околната среда и водите в двумесечен срок от съставянето на актовете.

(4) Алията 3 се прилага и при извършени корекции на актовете за държавна собственост.

(5) По отношение на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - държавна собственост, се прилага Законът за държавната собственост, доколкото с този закон не е предвидено друго.

Раздел II

Общинска собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 18. (1) Собствеността на общината върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения е публична и частна общинска собственост.

(2) Публичната общинска собственост върху води не може да бъде обявявана за частна общинска собственост.

Чл. 19. Публична общинска собственост са:

1. водите и водните обекти, в това число естествени извори, езера и блата, когато са разположени на земи - общинска собственост, и не са води и водни обекти по чл. 11 ;

2. водите, в т.ч. отпадъчните, които изтичат от имоти, публична или частна собственост, и се вливат във води - публична общинска собственост;

3. минералните води, без тези по чл. 14, т. 2 ;

4. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) водностопанските системи и съоръжения на територията на общината с изключение на тези, които са включени в имуществото на търговски дружества или на сдружения за напояване и които се изграждат със средства или с кредити на търговските дружества или на сдруженията за напояване:

а) съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места в общината, включително и пречиствателните станции за питейни води;

б) съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчните води от населените места;

в) (доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) язовирите и микроязовирите, с изключение на тези по чл. 13, т. 1 и включените в имуществото на търговските дружества към датата на влизането в сила на този закон или на сдружения за напояване, без съдържащите се в тях води;

г) защитните диги и съоръженията и системите за укрепване на речните легла в границите на населените места;

д) водопреносните и водоразпределителните мрежи за минерални води;

е) земите от най-вътрешния пояс на санитарно-охранителните зони на водоизточниците и съоръженията с изключение на тези по чл. 15 .

Чл. 20. (1) При сключване на договор за концесия за води, водни обекти, водностопански системи и съоръжения - публична общинска собственост, общинският съвет определя:

1. местата за общо използване на водите и водните обекти;

2. съществуващите права на използване на водите във водохранилището.

(2) Ако общинският съвет не изпълни условията по ал. 1, концесионерът не може да забрани упражняването на посочените права.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

(5) На лицето, сключило договор за концесия, не могат да бъдат налагани по-строги условия за водовземане и/или ползване от посочените при съгласуването.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) (1) Минералните води по чл. 19, т. 3 се актуват като публична общинска собственост само при наличие на издаден сертификат и/или комплексна балнеологична оценка от Министерството на здравеопазването и/или стопанска оценка от Министерството на околната среда и водите.

(2) Редът и начинът за издаване на сертификата и оценките по ал. 1 се определят в наредбата по чл. 135, т. 2 .

(3) Особено право на водовземане на минерални води - публична общинска собственост, се предоставя само при утвърдени експлоатационни ресурси на минерални води.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) Обосновката на концесията по чл. 21 от Закона за концесиите за минерални води - публична общинска собственост, се изработва съгласно утвърдени от Министерството на околната среда и водите методически указания за изготвянето на обосновка за предоставяне на концесия за минерални води.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) Предложението на кмета на общината по чл. 38, ал. 1 от Закона за концесиите се съгласува с министъра на околната среда и водите по отношение на параметрите на концесията и условията за охрана и мониторинг на минералната вода.

(6) При предоставяне на право на ползване на водите по ал. 1 собственикът на имота, в който се намира водоизточникът, има предимство при равни други условия.

Чл. 22. (1) Частна общинска собственост са придобитите от общината имоти, води, водни обекти и водностопански системи и съоръжения извън имотите, описани в чл. 19 .

(2) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) По отношение на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - общинска собственост, се прилага Законът за общинската собственост, доколкото с този закон и Закона за сдружения за напояване не е предвидено друго.

Раздел III

Частна собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 23. Собственикът на земята е собственик и на водите и водните обекти в имота, освен ако те не са собственост на държавата или на общината.

Чл. 24. Частна собственост са:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) извиращите в границите на недвижимия частен имот води, с изключение на минералните води, докато текат през него, освен ако не са каптирани или не са включени във водоснабдителните системи;

2. езерата, които не се подхранват от или през които не протичат води - публична държавна или публична общинска собственост;

3. събиращите се в границите на недвижимия имот валежни води и изградените за тази цел съоръжения;

4. водите, изтичащи от водните обекти по т. 1, 2 и 3, до мястото на вливането им във води - публична държавна или публична общинска собственост;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) земите, заети от водите по т. 1, 2, 3 и 4;

6. кладенците в недвижимия имот;

7. съоръженията и системите за използване, отвеждане и пречистване на водите, обслужващи съответния имот, както и съоръженията за предотвратяване и ликвидиране на последиците от вредното въздействие на водите.

Чл. 25. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 26. Владението, ползването и разпореждането с водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - частна собственост, се извършват според общите разпоредби за собствеността, доколкото в този закон не се предвижда друго.

Раздел IV

Съсобственост върху водни обекти и водностопански системи и съоръжения

Чл. 27. Правото на собственост върху воден обект, водностопанска система или съоръжение може да принадлежи и общо на две или повече лица, когато тези обекти са разположени в съсобствен имот. В този случай съсобствеността на водния обект, водностопанската система или съоръжение следва съсобствеността на земята, освен ако не е установено друго.

Чл. 28. (1) При извършването на делба на съсобствен имот, в който има воден обект, не се допуска обособяването на реални части от водния обект.

(2) При извършването на делба на съсобствен имот, в който има воден обект, съсобственикът, който има право на по-голям дял от имота, има предимство при възлагането на водния обект.

(3) Останалите съсобственици получават паричната равностойност на техните дялове в срок 14 дни след сключването на договора за делба, съответно от влизането в сила на съдебното решение за извършване на делбата.

Чл. 29. За неуредените в този раздел случаи се прилагат съответните разпоредби на Закона за собствеността.

Раздел V

Придобиване на право на собственост върху водните обекти, водностопанските системи и съоръжения

Чл. 30. (1) Придобиването на правото на собственост върху водните обекти и водностопанските системи и съоръжения се извършва чрез правна сделка за земята, в която са разположени, или по наследство.

(2) Не се допуска придобиване по давност на водни обекти, водностопански системи и съоръжения - публична държавна и общинска собственост.

Чл. 31. (1) Когато водите на реката в резултат на естествени процеси, в това число природни бедствия, образуват ново корито и изоставят старото, новозаетото място става публична държавна собственост, а изоставеното място остава публична държавна собственост.

(2) В този случай засегнатият собственик е длъжен да уведоми органа по чл. 10, ал. 1, т. 1 или 2, който в 6-месечен срок на основата на технико-икономически анализ предприема действия за коригиране на настъпилите промени.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2002 г.) В случай че проведените мероприятия доведат до връщането на реката в старото ѝ корито, засегнатият собственик на земя възстановява правото си на собственост върху парцела. Ако това е технически невъзможно или икономически неизгодно, засегнатите собственици на земя се обезщетяват с равностойна земя от държавния или общинския поземлен фонд по реда на чл. 10б от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

Чл. 32. Собственикът на частния воден обект не придобива собствеността върху земята, която водата покрива в извънредните си разливи.

Раздел VI

Ограничения на правото на собственост

Чл. 33. (1) Упражняването на правото на собственост може да се ограничава в следните случаи:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) при извършване на проучване и добив на подземни води и водовземане на изворни води в имот, частна собственост;

2. при изграждането на нови обекти, свързани с ползването, опазването или със защитата от вредното въздействие на водите, както и за по-целесъобразното оползотворяване на водните ресурси;

3. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) в границите на санитарно-охранителните зони на съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и за минерални води.

(2) Ако осъществяването на мероприятията по ал. 1 трайно лишава собственика от ползването на целия имот или на част от него, същият се отчуждава принудително по реда на Закона за държавната собственост.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В случаите по ал. 1, т. 3, когато собственикът на имота не се лишава трайно от ползването на целия имот или част от него, той се обезщетява по ред, определен с наредбата по чл. 135, т. 6.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Заповедите на компетентния орган, издадени на основанията, посочени в този раздел, не могат да бъдат изпълнени преди влизането в сила на акта, постановяващ отчуждаването на засегнатия имот, и преди изплащането на определеното обезщетение.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Проучване и добив на подземни води и водовземане на изворни води в имот - частна собственост, може да бъде осъществено след издадено разрешително за извършване на съответната дейност.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват въз основа на писмен договор със собственика, където се определят условията за извършване на дейността и дължимото обезщетение.

(3) Компетентният орган съгласно разпоредбите на този раздел предлага на собственика проектодоговор, който задължително трябва да съдържа данни относно:

1. необходимите проучвателни и/или строително-монтажни дейности;

2. частта от имота, която ще бъде на разположение на изпълнителя за извършване на проучването или строителството;

3. частта от имота, която ще остане заета от построените съоръжения след завършване на проучването или строителството;

4. срока за завършване на проучването или строителството;

5. необходимите работи за рекултивация на терена след извършване на проучването или строителството;

6. паричното обезщетение, ако по време на проучването или строителството собственикът бъде лишен от възможността да ползва имота си, както и реда за заплащане на обезщетението;

7. годишно парично обезщетение, ако част от имота остане зает от построените съоръжения след завършване на проучването или строителството; паричното обезщетение по тази точка се преустановява след възстановяването на имота в първоначалния му вид;

8. други условия, които биха създали гаранция за опазване на имота и спокойствието на собственика на имота.

(4) Засегнатият собственик може да отговори в едномесечен срок от получаването на

предложението.

(5) Ако засегнатият собственик не приеме предложението в срока по ал. 4, се прилагат правилата за ограничаване на собствеността и за обезщетяване, предвидени в този раздел.

Чл. 35. (1) Когато при липса на друга възможност се налага водоземане на изворни води в имот, който не е държавна или общинска собственост, за задоволяване на питейно-битовото водоснабдяване на района, министърът на регионалното развитие и благоустройството на базата на технико-икономически изследвания издава заповед за извършване на необходимите дейности за осъществяване на водоземането.

(2) Със заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството задължително се определят обстоятелствата, посочени в чл. 34, ал. 3 .

(3) Министърът на регионалното развитие и благоустройството издава заповедта по ал. 1.

(4) Изпълнителят на строителството отговаря за вредите, причинени на собственика на засегнатия имот при неспазване на правилата за строителство и на условията на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Лицето, в чийто имот е извършено водоземането, има право на безплатно водоземане в размер не повече от 10 куб. м на денонощие, независимо от полученото обезщетение.

Чл. 36. (1) За извършване на проучване на подземни води в имот - частна собственост, министърът на околната среда и водите издава заповед, с която задължително определя обстоятелствата по чл. 34, ал. 3 .

(2) Проучването на подземни води се извършва при максимално отчитане на интересите на собственика.

(3) Лицето, извършило проучването, носи отговорност за причинени вреди в отклонение от условията на заповедта на министъра на околната среда и водите и на специалните нормативни актове, регламентиращи проучването на подземните води и извършването на рекултивацията на засегнатите площи.

Чл. 37. (1) Добивът на подземни води в имот - частна собственост, се извършва само на води с гарантирано питейно качество, ползвани за питейни цели, и след извършване на строително-монтажни работи, определени от министъра на регионалното развитие и благоустройството при условията и по реда на чл. 35 .

(2) Съществуването в района на друга възможност за добив на подземни води за питейно-битово водоснабдяване от имот - държавна или общинска собственост, е основание за отмяна на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 38. (1) Когато се налага изграждането на нови обекти, свързани с опазването или със защитата от вредното въздействие на водите, както и за задоволяване на такива държавни или общински нужди, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, се допуска принудително отчуждаване на частни имоти, на части от тях или на съществуващи водностопански съоръжения след предварително и равностойно обезщетение.

(2) В случаите по ал. 1 министърът на регионалното развитие и благоустройството или министърът на земеделието и горите в зависимост от компетентността си правят искане за принудително отчуждаване на засегнатия недвижим имот по реда на Закона за държавната собственост.

(3) Основание за принудителното отчуждаване са утвърдените водностопански планове, съдържащи технико-икономически изследвания, доказващи, че държавната или

общинската нужда не може да бъде задоволена по друг начин.

Глава трета

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ И ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Чл. 39. Използването на водите и водните обекти включва водовземане и ползване на водния обект.

Чл. 40. Използването на водите и водните обекти е:

1. общо и индивидуално според това дали титулярите на правото са неограничен брой лица или индивидуално определени лица;

2. с разрешение и без разрешение според това дали законът предвижда издаване на индивидуален административен акт като предпоставка за пораждаване на правото на използване, или правото на използване се поражда по силата на друг юридически факт;

3. (отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 41. (1) Общото водовземане и ползване на водните обекти е правото на гражданите да ползват водите и/или водните обекти - публична държавна или общинска собственост, за лични нужди, отдих и водни спортове, водопой на животни и къпане.

(2) Условието и редът за използване по ал. 1 на водите и водните обекти се определят за публична държавна собственост от областния управител, а за публична общинска собственост - от общинския съвет, в съответствие с издадените разрешителни за водовземане и ползване на водните обекти и по начина, който гарантира опазването на живота и здравето на населението и на околната среда.

(3) Областният управител - за публичната държавна собственост, и кметът на общината - за публичната общинска собственост, е длъжен да обяви:

1. водните обекти, предоставени за общо водовземане и ползване с определяне на местата за тази цел;

2. изискванията, условията или забраната за определен вид общо водовземане или ползване;

3. разрешените заварени индивидуални права на използване, както и правата на използване, които предстои да се предоставят;

4. обхвата и предназначението на принадлежащите земи към водните обекти по т. 1 с оглед осъществяване на определени видове общо водовземане или ползване, съответно ограничение или забрани на други видове използване, както и изисквания към обекти и дейности, съвместими с общото водовземане и ползване;

5. местата за преминаване през имоти - частна собственост, в случаите, когато за общото водовземане и/или ползване достъпът до водния обект се осъществява през такива имоти след предварително съгласуване със собственика на имота; при липса на съгласие се прилагат разпоредбите на Закона за териториално и селищно устройство.

(4) Обявяването по ал. 3, т. 1, 2 и 5 се извършва задължително и чрез поставянето на табели на определените места, а по т. 3 и 4 - чрез публичен регистър.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) Собственикът на воден обект, водата в който е публична собственост, както и собственикът на частен воден обект, е длъжен да обяви ограниченията за общото водовземане или ползване, съответно забрана за това, чрез публикация или по друг начин. Ограниченията и забраните могат да се налагат от технологични и хигиенно-епидемиологични съображения.

Чл. 43. (1) Индивидуално използване на водите и водните обекти е налице, когато съответното право се осъществява от определен титуляр.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., бр. 65 от 2006 г.) Физическите лица - собственици или ползватели на недвижим имот, разположен в границите на населените места, имат право

на безвъзмездно водовземане до 10 куб. м на денонощие за собствени потребности от намиращите се в него повърхностни и подземни води.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага при водовземане от минералните води.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Извън случаите по ал. 2 за индивидуалното използване на водите и водните обекти се заплащат такси, определени с тарифа от Министерския съвет.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При доказани нарушения по ал. 2 органът по чл. 52, ал. 1, т. 3 може да задължи титуляря на правото на използване да монтира измервателни устройства.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., бр. 65 от 2006 г.) Разрешително за водовземане се изисква във всички случаи, освен:

1. в случаите по чл. 43, ал. 2;

2. за дейностите по защита на населението при обявено кризисно положение по реда на Закона за управление при кризи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Водовземането включва отнемането на води от водните обекти и/или отклоняването им от тях, както и използването на енергията на водата.

(3) За преобразуване на енергията на водата без отклоняването ѝ от водните течения в електрическа енергия чрез турбини с мощност до 20 киловата не се изисква разрешително по реда на този закон.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изграждането на кладенец за индивидуално безплатно водовземане на подземни води става, без да е необходимо разрешително, но след като собственикът уведоми директора на съответната басейнова дирекция.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Собственикът или ползвателят на имота, където е изграден кладенец при условията на ал. 4, е длъжен в тримесечен срок от изграждането му да го обяви в съответната басейнова дирекция за нанасянето му в регистъра по чл. 118г, ал. 3, т. 5.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Когато имотът попада в границите на санитарно-охранителните зони на водовземните съоръжения за минерални води, както и в райони с ликвидиран геотехнологичен добив на уран, се изисква разрешително за хидрогеоложко проучване, за изграждане на водовземно съоръжение за подземни води и за водовземане по реда на този закон.

Чл. 45. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г.) (1) Разрешително за ползване на воден обект се издава за:

1. изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за:

а) регулиране на оттока;

б) линейна инфраструктура, пресичаща водни обекти - аквадукти, мостове, преносни мрежи и проводни;

в) проучване и мониторинг на подземни води;

г) защита от вредното въздействие на водите;

д) заустване на води;

е) пристанища и кейове;

ж) отдих и воден спорт;

з) водовземане от повърхностни или от подземни води;

и) реинжектиране и за инжектиране на води, за изкуствено подхранване на подземните води и за отвеждане на замърсители в подземните води в случаите по чл. 118а, ал. 2;

2. аквакултури и свързаните с тях дейности;
3. заустване на отпадъчни води в повърхностни води;
4. изземване на наносни отложения от повърхностни водни обекти;
5. реинжектиране или инжектиране на води в подземни водни обекти;
6. изкуствено подхранване на подземни води;
7. отвеждане на замърсители в подземни води в случаите по чл. 118а, ал. 2;
8. инжектиране на природен газ или втечен нефтен газ в подземни водни обекти;
9. други цели извън общото ползване, включващи човешки дейности, при

извършването на които се оказва значимо въздействие върху естественото състояние на водите или водния обект.

(2) Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма.

(3) Разрешително по ал. 1, т. 3 се издава по реда на този закон, освен в случаите, когато е предвидено издаването на комплексно разрешително по реда на Закона за опазване на околната среда.

(4) Не се изисква разрешително за ползване на воден обект по ал. 1, т. 3 в случаите на заустване на битови отпадъчни води за обекти извън границите на населените места и селищните образувания при:

1. максимално денонощно водно количество до 10 куб. м на денонощие и до 50 еквивалентни жители, и

2. осигурено най-малко първично пречистване на отпадъчните води.

Чл. 46а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Представянето на разрешително по чл. 44 и 46 е необходимо условие за одобряване на проекта и за издаване на разрешение за строеж по реда на Закона за устройство на територията.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., доп., бр. 107 от 2003 г., изм., бр. 70 от 2004 г., бр. 36 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Концесия за добив на минерални води - изключителна държавна собственост, се предоставя чрез провеждане на открита процедура при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Концесия за добив на минерални води се предоставя, когато водовземането е предназначено за:

1. бутилиране на натурална минерална вода и/или газирани и други напитки, в състава на които се включва минерална вода;

2. извличане на ценни вещества;

3. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) добив на хидрогеотермална енергия за топлоснабдяване по смисъла на чл. 125 от Закона за енергетиката при мощност на хидрогеотермалната енергия над 5 MW.

(3) Концесия за добив на минерални води се предоставя при отчитане потребностите на лечебните заведения за болнична помощ и на общото водовземане за пиене и водоналиване.

(4) При предоставяне на концесия за добив на минерална вода - изключителна държавна собственост, част от концесионното плащане, не по-малка от 30 на сто, определена с решението на Министерския съвет за откриване на процедура за

предоставяне на концесия, се заплаща от концесионера на общината, на територията на която се учредява концесионното право.

(5) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В предмета на концесията по ал. 1 се включват водовземното съоръжение и вътрешния пояс на санитарно-охранителната му зона.

(6) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При провеждане на процедурата по ал. 1 и оценяване на офертите най-голяма относителна тежест имат критериите, както следва:

1. размер на концесионното плащане;
2. срок на концесията;
3. размер на предоставената гаранция.

(7) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Разпоредбата на ал. 5 не се прилага в случаите, когато водовземното съоръжение и вътрешният пояс на санитарно-охранителната му зона са включени в друга предоставена концесия.

(8) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Приходите от концесионни плащания от предоставените концесии по ал. 1, постъпващи в републиканския бюджет, се разходват за проучване и стопанисване на минералните води по чл. 14, т. 2.

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) Концесия за строителство или концесия за услуга за водностопански системи и съоръжения и за свързаните с водни обекти, както и за хидротехнически, хидроенергийни, хидромелиоративни, водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения се предоставя при условията и по реда на Закона за концесиите.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Водоползвателите имат задължение да:

1. използват рационално водните ресурси, намаляват загубите на вода, като полагат грижи за опазване на околната среда;

2. използват водите и водните обекти в съответствие с целите и условията на тяхното предоставяне;

3. поддържат необходимото качество на водата в съответствие с нормативните изисквания и условията на разрешителното;

4. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2001 г.) не допускат нарушаване на обществени интереси и придобити права, включително правата за извършване на стопански риболов и други рибностопански дейности при условията и по реда на Закона за рибарството и аквакултурите ;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определят с проект санитарно-охранителните зони съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и тези за минерални води, използвани за лечение, профилактика, питейно-битови цели, бутилиране, хигиенни цели, спорт и отдих, и да поддържат в необходимото състояние определения вътрешен пояс и крайбрежните заливаеми ивици в съответствие с нормативните изисквания;

6. измерват и да водят отчет за изземваните и използваните води, за отвежданите и изпусканите води, за нивата на подземните води, а при хидротехнически подпорни съоръжения - за водните строежи до максимално ниво, както и за замърсяващите вещества, според изрично посочените в разрешителното условия;

7. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) осъществяват технологични, хидротехнически, агротехнически, водоохранителни, хигиенно-епидемиологични и други мероприятия, когато това е предвидено в условията при предоставяне на използването;

8. осигуряват свободен достъп на държавните и общинските органи, оправомощени да прилагат разпоредбите на закона;

9. сключват договори с абонатите при предоставяне на водни услуги;

10. уведомяват своевременно абонатите за нарушаване на договорения режим на

водовземането.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Водоползвателите, които са В и К оператори по смисъла на чл. 2 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и предоставят услугата водоснабдяване за питейно-битови цели, са длъжни да:

1. предприемат всички необходими мерки, за да осигурят безопасна и чиста питейна вода на потребителите;

2. провеждат мониторинг на качеството на водата за питейно-битови цели и предоставят данните от извършения мониторинг на органите по чл. 155а и 189 по ред, определен в наредбата по чл. 135, т. 3;

3. информират засегнатите потребители в случаите на установени отклонения в качеството на водата за питейно-битови цели, когато тези отклонения могат да създадат риск за здравето.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 12.08.2007 г.) В случаите, когато водата за питейно-битови цели има отклонения от изискванията на наредбата по чл. 135, т. 3 и не съществува алтернативна възможност за водоснабдяване, лицата по ал. 2 могат да предоставят услугата питейно-битово водоснабдяване само след издаване на разрешение съгласно чл. 155а, ал. 1, т. 1.

Чл. 49. (1) По смисъла на този закон обществени интереси се нарушават, когато в резултат на водовземане или ползване се създава опасност от:

1. ограничаване на общото водовземане или ползване;

2. застрашаване на отбраната и сигурността на страната;

3. нарушаване условията на плановете за управление на речния басейн;

4. негативни въздействия върху бреговете, върху съоръженията, върху качеството на водите и върху защитени територии или при разхищението на води.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Обществени интереси се нарушават и при производство и разпространение в търговската мрежа на бутилирани натурални минерални води, газирани или други напитки, в състава на които се включва минерална вода без съответния сертификат, без правно основание и не по законоустановения ред.

(3) Придобити права са:

1. права на водовземане и ползване, за които са издадени разрешителни и които се упражняват по силата на този закон;

2. (изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) концесия;

3. вещни права, учредени съгласно гражданското законодателство.

Глава четвърта

РАЗРЕШИТЕЛЕН РЕЖИМ

Раздел I

Общи положения

Чл. 50. (1) Разрешително се издава за водовземане и за ползване на воден обект.

(2) За издаване на разрешителните за водовземане и за ползване на воден обект се заплащат такси, определени с тарифа от Министерския съвет.

(3) Когато естеството на дейността, за която се иска разрешителното, включва едновременно водовземане и ползване на водния обект, се издава едно общо разрешително, съдържащо условията за водовземане и за ползване на водния обект.

(4) При разрешаване на водовземанията се спазва следният ред на удовлетворяване на исканията:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) за питейно-битови цели;

2. лечение и профилактика - само за минерални води;

3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) за земеделски цели;
4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) други цели, включително промишлени цели, отдих и хидроенергетика.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Приоритетите по ал. 4 се прилагат при спазване на изискванията за опазване на околната среда.

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) За извършване на сондажна и/или минна дейност в райони със значителни ресурси на подземни води, се изисква съгласуване с Министерството на околната среда и водите по отношение на условията за ползване на водните обекти, съдържащи подземни води.

Чл. 52. (1) Разрешително се издава от:

1. Министерския съвет - за нуждите на отбраната и националната сигурност;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министъра на околната среда и водите за:
  - а) водовземане:
    - аа) от язовирите по приложение № 1;
    - бб) от минералните води по чл. 14, т. 2 ; в случаите, когато не са предоставени на концесия;
    - вв) с цел завиряване на новоизградени водни обекти;
  - б) прехвърляне на води между речните басейни;
  - в) ползване на воден обект, включително за:
    - аа) язовирите по приложение № 1;
    - бб) вътрешните морски води, за териториалното море и за река Дунав, с изключение за ползването им за целите на водния транспорт;
    - вв) отвеждане на замърсители в подземни води в случаите по чл. 118а, ал. 2;
    - гг) хидрогеоложки проучвания;
    - дд) изграждане и реконструкция на съоръжения за подземни води;
    - ее) реинжектиране или инжектиране на води в подземните води;
    - жж) инжектиране на природен газ или втечнен нефтен газ в подземни водни обекти;
    - зз) заустване на отпадъчни води в река Дунав, в Черно море и в язовирите по приложение № 1;

3. директора на басейновата дирекция за всички останали случаи за водовземане и ползване на води и водни обекти - публична държавна собственост, извън посочените в т. 2.

(2) Разрешителни за ползване на водни обекти - части от р. Дунав, вътрешните морски води или териториалното море, се издават от министъра на околната среда и водите след съгласие на Министерството на отбраната и на Министерството на транспорта.

Чл. 53. Водите на комплексните и значими язовири съгласно приложение № 1 се използват по ред и начин, установен със заповед на министъра на околната среда и водите по предложение на заинтересуваните водоползватели.

Чл. 54. Изграждането на деривации за прехвърляне на води между речни басейни се извършва с решение на Народното събрание.

Чл. 55. При издаване на разрешително органите по чл. 52, ал. 1 отчитат:

1. наличните водни ресурси;
2. потребностите на кандидата за водоползвател, съответно ползвател на воден обект;
3. състоянието на водния обект;
4. придобитите права.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Разрешителното за водовземане по чл. 44 и разрешителното за ползване на воден обект по чл. 46 съдържат:

1. наименование на органа, който ги издава;
2. номер и дата на издаване на акта;
3. правни и фактически основания за издаване на акта;
4. трите имена и постоянен адрес на титуляря на разрешителното - за физическите лица, съответно фирма и седалище - за юридическите лица и за едноличните търговци, регистрирани по Търговския закон;
5. единен граждански номер за физическите лица или единен идентификационен код за юридическите лица и едноличните търговци;
6. цел на използването;
7. воден обект - предмет на използването;
8. място на използването, включително географски координати на съоръженията или площта за използване;
9. местност, административно-териториална и териториална единица, код по единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици - за всяко място на използване;
10. параметри на разрешеното използване;
11. съоръжения за използване на водите, технически параметри и оборудване на съоръженията;
12. срок на действие на разрешителното;
13. задължение за заплащане на такса и индивидуални показатели за определяне на таксата за предоставеното право на използване на водите;
14. задължения за провеждане на собствен мониторинг и специфични изисквания към местата за мониторинг и програмата за мониторинг;
15. условия, при които се предоставя правото за използването на водите;
16. контролиращ орган.

(2) Разрешителното за водоземане по чл. 44 , освен реквизитите по ал. 1, съдържа и:

1. разпределение на разрешените обеми;
2. минимално допустимия отток в реката - при водоземане от повърхностни води;
3. максимално допустимото понижение - при водоземане от подземни води;
4. начален срок за упражняване на правото на водоземане;
5. условията за монтиране на измервателни устройства за отнеманите водни количества.

(3) Разрешителното за ползване на воден обект за отвеждане на замърсители в подземни води по чл. 46, ал. 1, т. 7 и разрешителното за реинжектиране или за инжектиране по чл. 46, ал. 1, т. 5 и 8, освен реквизитите по ал. 1, съдържат и:

1. начин на отвеждане, реинжектиране или инжектиране;
2. специфични мерки с изрично посочване на естеството и концентрациите на веществата в отвежданите води;
3. характеристика на подземното водно тяло, в което се отвеждат водите, и близостта до други подземни водни тела, които могат да бъдат засегнати;
4. условията за монтиране на измервателни устройства за отвежданите, реинжектираните или инжектираните количества.

(4) Разрешителното за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води по чл. 46, ал. 1, т. 3 , освен реквизитите по ал. 1, съдържа и:

1. данни за обекта, формиращ отпадъчните води, за собственика и ползвателя му;
2. данни от разрешителното за водоземане или от договора за предоставена водна услуга;

3. индивидуални емисионни ограничения на всички характерни показатели на отпадъчните води по потоци и места на заустване;

4. срок за достигане на индивидуалните емисионни ограничения;

5. условията за монтиране на измервателни устройства за заустваните водни количества.

(5) В разрешителните се определят и други условия в съответствие с наредбите по чл. 135.

(6) Към разрешителното могат да бъдат прилагани схеми и/или карти в подходящ мащаб в зависимост от спецификата на разрешителното за водовземане или ползване на воден обект.

(7) Неразделна част от разрешителното за водовземане от комплексните и значими язовири по приложение № 1 са режимните графици, издавани от министъра на околната среда и водите.

Чл. 57. (1) Разрешителното се издава за срок:

1. до 35 години - за заваряване на и за водовземане от комплексни язовири за хидроенергийни и хидромелиоративни цели;

2. до 25 години - за водовземане с цел питейно-битово водоснабдяване;

2а. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) до 6 години - за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни тела;

3. до 10 години - в останалите случаи.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 58. (1) Разрешително не се изисква, а е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на басейновата дирекция, ако собственикът или ползвателят на недвижим имот има намерение да извърши следните дейности:

1. развитие, модернизирание или технологично обновяване на съществуващи инсталации и технологични процеси, водещи до незначително изменение на количеството и качеството на използваните води, определено с вече издаденото разрешително;

2. ползване на повърхностни води чрез поставяне на временни отбивни съоръжения, необходими за изграждането на даден строителен обект, ако отнеманото водно количество е по-малко от 10 литра на секунда и полученият отток след използването влияе незначително на качеството на водите.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 собственикът или ползвателят на недвижимия имот, където се осъществява използването на водите и водните обекти, представя справка за планираните от него дейности, от която да е видно какъв е обемът и характерът на дейността и какви мерки се предвиждат за опазването на водите.

(3) Ако директорът на басейновата дирекция прецени, че планираната дейност не отговаря на изискванията по ал. 1, той уведомява собственика в рамките на срока по ал. 1 за необходимостта от издаване на разрешително.

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Разрешителното се издава на основата на документите по чл. 60, ал. 9, изготвени въз основа на официални и актуални данни от метеорологични, хидроложки, хидрогеоложки, хидрохимични и други инженерни проучвания.

(2) Документите по чл. 60, ал. 9 се подготвят от лица, които притежават професионална квалификация "магистър-инженер" по специалността, свързана с вида на исканото разрешително, и са регистрирани по:

1. реда на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране - когато за издаване на разрешителното се изисква представянето на

инвестиционен проект по смисъла на Закона за устройство на територията;

2. реда и при условията на чл. 118г - в случаите на издаване на разрешителни за подземни води.

Раздел II

Условия и ред за издаване на разрешителното

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За откриване на процедура за издаване на разрешително кандидатите подават заявление, в което се посочват данните по чл. 56, ал. 1, т. 4 - 9 , както и адрес за кореспонденция, телефон и факс за връзка с физическото лице или с лицето, което управлява и представлява дружеството по чл. 56, ал. 1, т. 4.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документ за платена такса за издаване на разрешителното;

2. заверено копие на актуално удостоверение за вписването в търговския регистър - за юридическите лица и едноличните търговци, издадено до три месеца преди подаване на заявлението;

3. копие от карта за идентификация по регистър БУЛСТАТ;

4. влязло в сила решение по оценка на въздействието върху околната среда или решение да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда в случаите, определени в Закона за опазване на околната среда , за инвестиционни предложения и/или разширения, пряко свързани с исканото разрешително;

5. актуална скица или карта за имотите, в които ще се извършва дейността, заверена от съответния компетентен орган;

6. документ, удостоверяващ съгласието на собственика на съоръженията в случаите, в които водовземането или ползването на водния обект е свързано с ползването на съществуващи съоръжения.

(3) Когато искането е за издаване на разрешително за водовземане от повърхностни води, към заявлението се прилагат и:

1. документи, удостоверяващи съгласието на собствениците на имоти, които ще бъдат засегнати от завиряването и строителството на съоръженията, в случаите, когато съоръженията не са изградени;

2. съгласувателни становища на компетентните органи, свързани със засягане на изградена инфраструктура и с възможността за промяна на предназначението на земеделските територии и на горите и земите от горския фонд, които ще бъдат засегнати;

3. сравнителна оценка на енергийните ползи и на вредите за околната среда - при добив на електроенергия чрез водноелектрически централи.

(4) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект, с изключение на заустването на отпадъчни води, към заявлението се прилагат и:

1. в случаите по чл. 46, ал. 1, т. 2:

а) съгласувателни становища от Главния щаб на военноморските сили на Република България и от Изпълнителна агенция "Морска администрация" в случаите на ползване на морски води;

б) съгласувателно становище от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури относно зоните за стопански риболов и зоните за рибовъдство в големи язовири, определени по реда на наредбата по чл. 15 от Закона за рибарството и аквакултурите;

2. в случаите по чл. 46, ал. 1, т. 4 , когато водният обект се ползва за изземване на наносни отложения - сравнителна оценка на ползите от дейността и на вредите за околната среда;

3. в случаите по чл. 46, ал. 1, т. 9 , когато водният обект се ползва за отдих и воден

спорт чрез плавателни съоръжения - предварителен договор за транспортиране на отпадъчните води и битовите отпадъци и/или проект за пречистване на отпадъчните води, в случаите, когато такива се формират от извършваната дейност на плавателното съоръжение;

4. в случаите по чл. 46, ал. 1, т. 9, когато водният обект се ползва за изграждане на съоръжения - съгласувателни становища на компетентните органи, свързани със засягане на изградена инфраструктура и с възможността за промяна на предназначението на земеделските територии и на горите и земите от горския фонд, които ще бъдат засегнати.

(5) Когато искането е за издаване на разрешително за водовземане от подземни води, към заявлението се прилагат и:

1. документи, удостоверяващи съгласието на собствениците на имотите, които ще попаднат в санитарно-охранителните зони - при водовземане, предназначено за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване;

2. план за застрояване, одобрен по реда на Закона за устройство на територията - при водовземане от минерални води.

(6) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на воден обект за изграждане на съоръжения за подземни води по чл. 46, ал. 1, т. 1, букви "в", "з" и "и", към заявлението се прилагат и:

1. документ за собственост или нотариално заверено писмено съгласие от собственика на имота, в който ще се изграждат съоръженията;

2. документите по ал. 5, т. 1 - при изграждане на съоръжения, предназначени за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване.

(7) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на воден обект по чл. 46, ал. 1, т. 5, 7 и 8, към заявлението се прилага и доклад за резултатите от хидрогеоложко проучване, включващ оценка на риска от замърсяване на подземните води.

(8) За издаване на разрешително по чл. 46, ал. 1, т. 3 за обекти в процес на проектиране към заявлението по ал. 1 се прилагат и предварителни проучвания съгласно чл. 138 от Закона за устройство на територията .

(9) За издаване на разрешително по чл. 44 и 46 към заявлението по ал. 1 се прилагат и документи, определени в наредбата по:

1. член 135, т. 1а - в случаите по ал. 3 и 4;

2. член 135, т. 2 - в случаите по ал. 5, 6 и 7;

3. член 135, т. 13 - в случаите по ал. 8.

(10) Сравнителната оценка за ползите от дейността и вредите за околната среда се извършва при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 135, т. 1а.

Чл. 61. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Заявлението по чл. 60 се подава до компетентния орган по издаване на разрешителното по чл. 52, ал. 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Органът по ал. 1 в едномесечен срок проверява дали съдържанието на заявлението и на приложените документи по чл. 60 отговарят на изискванията на този закон.

(3) Когато не са изпълнени изискванията по чл. 60, органът по ал. 1 уведомява заявителя да отстрани недостатъците в 14-дневен срок.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При неотстраняване на недостатъците в срока по ал. 3 документите не се разглеждат и не се открива процедура, за което заявителят се уведомява писмено.

Чл. 62. (1) Органът по чл. 61, ал. 1 преценява искането, като съобразява:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) предвижданията на влезлите в сила планове за

управление на речните басейни;

2. съвместимостта с обществените интереси, в това число нуждите на населението от района на водоземането;

3. съответствието с изискванията за опазване на околната среда, регламентирани от международни договори и вътрешното законодателство;

4. възможността за съвместно използване на съществуващите и предвижданите за изграждане съоръжения за исканото водоземане и/или ползване;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) наличните водни ресурси по количество и качество;

6. съответствието на заявеното водно количество с целите на водоземането;

7. наличието на други възможности за задоволяване на искането за водоземане и/или ползване.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., отм., бр. 65 от 2006 г.).

(5) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 62а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) В едномесечен срок след изтичане на срока по чл. 61, ал. 2 и ако не са налице основания за отказ, органът по чл. 61, ал. 1 или оправомощено от него лице изготвя съобщение, което съдържа:

1. целта на заявеното използване на водите;

2. водното тяло, в което се предвижда използване на водите;

3. системите или съоръженията, чрез които ще се реализира използването;

4. мястото на използване на водите, местността, административно-териториалната и териториалната единица, кода по единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици - за всяко място на използване;

5. проектните параметри на използването, включително:

а) количество на водите;

б) индивидуални емисионни ограничения и срока на достигането им - при разрешителните за заустване на отпадъчни води;

в) понижение на водното ниво - при разрешителните за водоземане от подземни води;

6. условията, при които би могло да се предостави правото за използване на водите;

7. мястото за представяне на писмени възражения и предложения от заинтересованите лица.

(2) Съобщението по ал. 1 се изпраща на кмета на съответната община за публично обявяване.

(3) В тридневен срок от получаване на съобщението кметът по ал. 2 е длъжен да:

1. направи публичното обявяване, като постави съобщението на определените за това места;

2. уведоми писмено органа по чл. 61, ал. 1 за точната дата на обявяването.

(4) В случаите, когато компетентен да издаде разрешително по чл. 44 или 46 е министърът на околната среда и водите, съобщението се обнародва и в "Държавен вестник".

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., бр. 65 от 2006 г.) Обявяване и обнародване по реда на чл. 62а не се извършва, когато:

1. водоземането и/или ползването е за нуждите на отбраната и на националната сигурност;

2. водоземането е от минералните води по чл. 14, т. 2.

Чл. 64. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В 14-дневен срок от обявяването заинтересуваните лица могат да:

1. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
2. възразят срещу издаването на разрешителното;
3. предложат условия, при които да бъде издадено разрешителното с оглед гарантиране на лични или обществени интереси.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 65. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 67. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) В 14-дневен срок от изтичането на срока по чл. 64, ал. 1 органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 издава разрешително, когато са спазени предвидените в този закон изисквания.

(2) Органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 може да назначи комисия за разглеждане на постъпилите възражения или предложения по чл. 64, ал. 1, т. 2 и 3, която да се произнесе по тях. В този случай срокът за произнасяне се удължава с един месец.

Чл. 68. Органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 отказва издаване на разрешително, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) се засягат придобити права по смисъла на чл. 49, ал. 3, т. 1 и 2, включително за задоволяване на собствените потребности на гражданите по чл. 43, ал. 2;

2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) искането не е за частен воден обект и за водоземането и/или ползването кандидатства сдружение за напояване или водно сдружение, регистрирано като кооперация или търговско дружество;

3. върху водоземането и/или ползването на съответния воден обект са наложени ограничения, с които целта на искането е несъвместима;

3а. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) по реда на чл. 62 е установена невъзможност за задоволяване на искането;

4. не са спазени изискванията, посочени в закона;

5. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) се иска изграждане на водоземно съоръжение за подземни води за:

а) самостоятелно питейно-битово водоснабдяване - при наличието на капацитет на изградена водоснабдителна система;

б) водоснабдяване на обекти, за които не е осигурено отвеждането и пречистването на отпадъчните води;

6. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) се установи, че вредите за околната среда надвишават ползите от дейността, за която е предназначено използването на водите, в случаите, когато се изисква такава сравнителна оценка;

7. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) целта на водоземането от минерални води е задоволяване на собствени потребности на гражданите.

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 70. Решението на органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 в едноседмичен срок се изпраща писмено на заявителя, на съответната общинска администрация, както и на заинтересуваните лица, участвали в процедурата по издаване на разрешителното.

Чл. 71. Решението на органа по чл. 52, ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел III

Изменение и продължаване на разрешителното

Чл. 72. (1) (Предишен текст на чл. 72, изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изменение на

разрешителното може да се извършва:

1. служебно от органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 - при условията на чл. 74 и 75;
2. по молба на лицето, в полза на което е предоставено.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В случаите по ал. 1, т. 2 органът по ал. 1 проверява и изпълнението на условията на издаденото разрешително.

Чл. 73. (1) Органът по чл. 52, ал. 1 изменя издаденото разрешително, когато в състоянието на водоизточника са настъпили такива изменения, които правят невъзможно осъществяването на разрешената дейност.

(2) Органът по чл. 52, ал. 1 може да измени издаденото разрешително и в случай, когато независимо от спазване на условията на разрешителното възникнат противоречия с обществените интереси.

Чл. 74. (1) До започване на процедурата за изменение на разрешителното органът по чл. 52, ал. 1 предписва условия и/или ограничения по отношение на водовземаването и определя срокове за изпълнение на мероприятията.

(2) Предписаните условия или ограничения трябва да отговарят на следните изисквания:

1. съразмерност на наложените ограничения и на очакваните ползи;
2. най-малка намеса в съществуващи права;
3. ограниченията да се налагат, като се посочи тяхната последователност в съответствие с променящите се водностопански отношения.

Чл. 75. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изменението на разрешителното се обявява или обнародва по реда на чл. 62а в случаите, когато се изменят параметрите на разрешеното използване на водите.

Чл. 76. (1) В едномесечен срок от обявяването или обнародването органът по чл. 52, ал. 1 може да измени издаденото разрешително.

(2) Когато трябва да се поиска съгласуване или мнение на друг орган или е необходимо да се реши въпрос от неговата компетентност, срокът по ал. 1 спира да тече до неговото решаване.

Чл. 77. (1) До издаването на решение за изменение на разрешителното органът по чл. 52, ал. 1 разглежда възраженията на лицето, в полза на което е издадено, исканията и възраженията в резултат на обявяването или обнародването по чл. 75, представени в писмен вид.

(2) Разглеждането на документите по ал. 1 не води до спиране на срока по чл. 76, ал. 1

(3) Решението за изменение на разрешителното може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Молба за продължаване срока на действие на разрешително се подава пред органа, който го е издал, не по-късно от 6 месеца преди изтичането му.

(2) Органът по чл. 52, ал. 1 продължава срока на действие на разрешителното, когато:

1. молбата е подадена в срока по ал. 1;
2. не се нарушават нормативни разпоредби, планови предвиждания или обществени интереси, и
3. са изпълнени условията на издаденото разрешително.

Чл. 78а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изменение и продължаване на срока на действие или издаване на разрешително по реда на чл. 78, ал. 2 се извършват след плащане на дължимите такси по чл. 194.

Раздел IV

Прекратяване на действието на разрешителното

Чл. 79. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Действието на издаденото разрешително се прекратява по решение на органа по чл. 52, ал. 1 при:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) прекратяване на правото на водоползвателя на собственост или ползване върху недвижимия имот, където се осъществява дейността или се намира водовземното съоръжение, както и при изрично заявен отказ от право на използване на съответния воден обект;
2. изтичане срока на издаденото разрешително;
3. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) смърт на физическото лице, съответно прекратяване на юридическото лице или заличаване на едноличния търговец;
4. естествено или изкуствено изчезване на водния обект;
5. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 и 3 на лицата, придобили правата на собственост или ползване на недвижимия имот, съответно на правоприемниците на лицата по т. 3, се дава едномесечен срок да заявят пред органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 дали желаят да се ползват от правата по издаденото разрешително. Ако молителите отговарят на условията за издаване на разрешителното, се издава разрешително на тяхно име.

(3) Органът по чл. 52, ал. 1 може да постанови отнемане на разрешителното за водоземане или ползване на водния обект при наличието на поне едно от следните условия:

1. неизползване на изградена водностопанска система за срок една година;
2. осъществяване на водоземане и/или ползване извън целите, посочени в разрешителното;
3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) нарушаване на условията на разрешителното;
4. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) неупражняване на права, предоставени с разрешителното, в определения в него срок;
5. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) неупражняване на права в определените в разрешителното параметри на използването.

(4) Отнемането може да се отнася до част от водоземането и/или ползването, в който случай органът по чл. 52, ал. 1 определя тази част.

Чл. 80. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В случай на отнемане на разрешителното органът по чл. 52, ал. 1 може да определи срок на титуляря на разрешителното да отстрани съоръженията си и да възстанови състоянието на водния обект.

(2) В срок 7 дни решението по ал. 1 се изпраща на съответния областен управител.

(3) След изтичане на срока по ал. 1 областният управител може да нареди извършването на предписаните действия за сметка на водоползвателя.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Ако запазването на съоръженията за водоземане и за ползване на воден обект е в обществен интерес, органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 прави мотивирано искане за отчуждаване на имота по реда на Закона за държавната собственост.

Чл. 81. В случай на прекратяване на правото на водоземане и/или ползване съответните сервитутни права се прекратяват.

Чл. 82. Решението на органа по чл. 52, ал. 1 за отнемане на правото на водоземане и/или ползване подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел V

Ограничаване на правата, произтичащи от разрешителното

Чл. 83. (1) Правата на водоземане, произтичащи от разрешителното, могат да бъдат

допълнително ограничени след издаването на разрешителното.

(2) Ограничаването по ал. 1 се допуска за опазване на живота и здравето на населението, отбраната и сигурността на страната и културно-историческото наследство.

(3) Ограничаването на водоземането и/или ползването се налага независимо от процедурата по раздел III на тази глава.

Чл. 84. (1) Ограничаването на водоземането се извършва с решение на органа, издал разрешителното.

(2) Решението по ал. 1 изменя лимити за водоземане за определен период от време.

(3) Лимитите по ал. 2 са пределно допустими обеми за отнемане на вода, които се определят за един или повече водоползватели.

(4) Срокът за ограничаването не може да надвишава времетраенето на причините, налагащи ограничаването.

Чл. 85. При определянето на лимитите се отчита състоянието на водния обект, приоритетът на питейно-битовото водоснабдяване, заявените потребности от води и условията в съответните разрешителни.

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При възникване на обстоятелства, които застрашават живота и здравето на населението в отделни райони на страната, Министерският съвет може да определи ограничения за използване на водите, засягащи всички водоползватели в района, както и техните абонати, ако има такива.

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В случаите по този раздел засегнатите водоползватели и техните абонати не могат да търсят отговорност от държавата за причинените вреди.

Глава пета

(Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.)

ВОДНИ СДРУЖЕНИЯ

Чл. 88. (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.)

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.)

Чл. 90. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.)

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.)

Чл. 92. (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.)

Глава шеста

ОСОБЕНО ПРАВО НА ВОДОВЗЕМАНЕ И НА ПОЛЗВАНЕ НА
ВОДНОСТОПАНСКИ СИСТЕМИ И

СЪОРЪЖЕНИЯ

Чл. 93. Преценката на целесъобразността за откриване на процедура за предоставяне на концесия за водностопански системи и съоръжения се съобразява със:

1. влезли в сила водностопански планове;
2. съществуващи водностопански отношения в разглеждания обхват.

Чл. 94. Когато компетентните органи започнат служебно процедура за предоставяне на концесии за съществуващи или за изграждане на нови водностопански системи и съоръжения, в "Държавен вестник" се обнародва съобщение, в което се посочват:

1. водите или водните обекти, свързани с предмета на концесия;
2. инвестиционното намерение и предполагаемата стойност на строителството;
3. размерът на държавното участие, ако се предвижда.

Чл. 95. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) Когато се открива процедура за предоставяне на концесия за водностопанска система с комплексно предназначение, подготовителните действия се извършват съгласувано, а предложенията по чл. 38, ал. 1 от Закона за

концесиите се правят едновременно от компетентните министри, ако са различни.

Чл. 96. (1) Към предложението за предоставяне на концесия за водностопански системи и съоръжения се прилага допълнително водностопански анализ, съдържащ:

1. предвиждания за съответните територии и акватории съгласно влезли в сила устройствени и водностопански планове;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) данни от специализираните карти, регистри и информационна система относно обекта на концесия;
3. воден и водностопански баланс;
4. схеми и варианти с основните параметри на обекта на концесия;
5. технико-икономически обосновки и оценки.

(2) Водностопанският анализ по ал. 1 и проектът на решението за предоставяне на концесия задължително се съгласуват с Министерството на околната среда и водите преди внасянето на предложението в Министерския съвет.

(3) Към предложението за предоставяне на концесия за минерални води - изключителна държавна собственост, се представя и становище на общината, на чиято територия се намират минералните води.

Чл. 96а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) Концесия за водностопански системи и съоръжения, които са държавна или смесена държавно-общинска собственост и принадлежат към единна технологична система или имат единна система на управление на територията на повече от една община, се предоставя от Министерския съвет по реда на Закона за концесиите .

(2) Разрешенията за дейностите водоснабдяване и канализация в случаите, когато те се осъществяват върху територията на повече от една община, се дават от Министерския съвет в обхвата на концесията по ал. 1.

(3) Предложението за предоставяне на концесия по ал. 1 и на разрешението за дейност по ал. 2 се прави от органа по чл. 10, ал. 1 след решения за съгласие на общинските съвети на общините, на чиято територия се намират съоръженията и за които се иска разрешението.

(4) В решението по ал. 3 общинският съвет може да постави специфични изисквания по отношение на концесията и/или разрешението, както и за развитието на водоснабдителната система на територията на съответната община.

(5) Председател на комисията за провеждане на търга или конкурса е органът по чл. 10, ал. 1 .

(6) В комисията по ал. 5 се включват по един представител на съответните общини, на Министерството на финансите, на органа по чл. 10, ал. 1 и на Министерството на околната среда и водите.

(7) Представителите на общините в комисията по ал. 5 и техните правомощия се определят с решение на съответния общински съвет.

(8) Решенията на общинските съвети по ал. 3 и 7 се приемат с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) Представителите на общините по ал. 7 участват в подготовката на проекта на концесионен договор.

(10) Собствениците запазват всички свои права върху обекта на концесията, освен изрично учредените или отстъпени с договора за концесия.

(11) Разпределението на концесионното възнаграждение между собствениците на обекта на концесия е пропорционално на частта на тяхната собственост и се определя с решението на Министерския съвет.

(12) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) Концесионните договори за В и К услугите се изготвят в съответствие с изискванията на Закона за концесиите, Закона за общинската собственост и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и на подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

Чл. 97. Лицето, на което е предоставено особено право на ползване на водностопанска система и съоръжение, не може да възпрепятства други дейности в обхвата на обекта на концесията, разрешени по реда на този закон.

Чл. 98. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) При предоставяне на концесия за добив на минерални води - изключителна държавна собственост и публична общинска собственост, областните управители и кметовете на общини предприемат необходимите мерки за реализиране на концесията съобразно своята компетентност.

Чл. 99. При учредяване на концесия за минерални води концесионерът има право да предоставя водни услуги при условия, определени в концесионния договор.

Чл. 100. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 101. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) Концесионерът има право да ползва безплатно информацията, определена с решението на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия.

(2) След прекратяване на концесията цялата информация, свързана с ползването и опазването на водите и водните обекти, събрана допълнително от концесионера, се предоставя на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 102. (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., отм., бр. 36 от 2006 г.).

Глава седма

ПОЗЕМЛЕНИ СЕРВИТУТИ, СВЪРЗАНИ С ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 103. (1) Поземленият сервитут е тежестта, наложена върху един недвижим имот, наречен служещ имот, в полза на друг недвижим имот, наречен господстващ имот, който принадлежи на друг собственик.

(2) Поземленият сервитут произтича от закона или от правна сделка.

(3) Поземлен сервитут може да се придобива по давност чрез 10-годишно упражняване.

Чл. 104. (1) Сервитутите, които са установени от закона, имат за предмет обществена или частна полза.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) Сервитутите, установени за обществена полза, се отнасят до осигуряване на достъп за общо ползване на водните обекти - публична собственост, и до изграждане на необходимата за това инфраструктура, както и за поддържане в изправност на водностопански системи и съоръжения, предназначени за осигуряване на услугата за доставяне на вода за населението и за напояване.

Чл. 105. Законните поземлени сервитути за частна полза са тези, които произхождат от положението на земите и правото на преминаване и водопрекарване.

Чл. 106. При упражняване на сервитутите се спазват следните правила:

1. промяната на собствеността на имота не прекратява действието на сервитутите нито по отношение на господстващия, нито по отношение на служещия имот;

2. ако собственици на служещия имот са няколко лица, сервитут чрез правна сделка може да се учредява само със съгласието на всички съсобственици;

3. отстъпният сервитут чрез правна сделка е задължителен за правоприемниците на собственика на служещия имот;

4. титулярят на сервитута е длъжен при извършване на необходимите действия за упражняването му да причини възможно най-малкото неудобство за собственика на служещия имот и да поеме необходимите за това разноски, освен ако не е уговорено друго;

5. сервитутите са неделими права; те могат да се упражняват изцяло в полза на всяка част от господстващия имот и тежат изцяло върху всяка част от служещия имот, дори ако имотите бъдат разделени;

6. сервитутът може да се използва само за нуждите на господстващия имот;

7. собственикът на служещия имот няма право да премества сервитута;

8. сервитутите, учредени чрез правна сделка, се погасяват:

а) при обективна невъзможност за упражняването им;

б) при обединяване на двата имота в резултат на правна сделка;

в) след изтичане на срока на договора;

г) след неупражняване в срок 10 години.

Чл. 107. (1) Местната подсъдност на споровете по упражняване на сервитутите по тази глава се определя от местонахождението на господстващия и служещия имот.

(2) Обезщетенията по тази глава се определят според текущите пазарни цени.

Раздел II

Сервитути, произтичащи от положението на имотите

Чл. 108. (1) Собствениците на разположените по-горе имоти нямат право да възпрепятстват естественото оттичане на водите и да утежняват понасяните във връзка с това ограничения от по-ниските имоти.

(2) Собствениците на по-ниските имоти са длъжни да приемат водата, която се оттича естествено от по-горните имоти.

Чл. 109. (1) Ако бреговете или съоръженията за задържане на води в господстващия имот са в състояние, което не осигурява защита от влиянието на водите, собственикът му е длъжен да извърши необходимите строителни работи така, че собственикът на служещия имот да не претърпи никаква вреда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Ако задълженият собственик не извърши нужните строителни работи, собствениците на служещия имот, ако търпят вреда или ако са в опасност да претърпят вреда, могат да извършат необходимите работи в господстващия имот на свои разноски с предварително разрешение на съда след изслушване на заинтересуваните лица.

(3) Правилото по ал. 2 се прилага и когато в имот в резултат на изграждане на хвостохранилище, шламохранилище или насипище станат натрупвания, които променят течението на водите, и в резултат на това водата причинява или може да причини вреда на съседни недвижими имоти.

(4) Собствениците, участвали в разноските за извършване на необходимите работи за укрепване на брегове, ремонт на съоръжения или изчистване на натрупвания, имат право на обезщетение за вреди срещу лицето, което е причинило разрушаването на бреговете или съоръженията или образуването на натрупвания.

Чл. 110. (1) Собственикът, през недвижимия имот на който минава водно течение, може да го ползва според изискванията на закона, без да нарушава същото право на собственика на по-ниско разположения недвижим имот.

(2) В случая по ал. 1 собственикът на по-ниско разположения имот може да извършва работи, с които се влияе върху естественото състояние на водния обект, според условията на разрешителното за и без да нанася водовземане вреда на собственика на по-високо разположения имот.

Чл. 111. Собственикът на воден обект разполага с водите му, без да нанася вреди на съседни недвижими имоти.

Раздел III

Право на водопрекарване

Чл. 112. (1) Всеки собственик е длъжен да даде право на водопрекарване през своя имот на всички, които имат постоянна или временна нужда от това.

(2) Ако се налага изграждане на тръбопроводи или съоръжения за водопрекарване, се определят сервитутни ивици с размер не по-голям от диаметъра на водопровода или размера на съоръженията, увеличен с 60 см, върху който не се разрешават строежи и засаждане на трайни насаждения.

(3) Правото на водопрекарване през чужд имот се учредява със споразумение на собствениците на господстващия и служещия имот, а ако такова споразумение не може да бъде постигнато - с акт на органа по чл. 52, ал. 1, т. 3 при спазване на процедурата на чл. 34 и 36, без да се постановява отчуждаване на засегнатия имот.

(4) Изпълнението на правата по акта на органа по чл. 52, ал. 1, т. 3 е допустимо само след заплащане на определеното обезщетение.

Чл. 113. (1) Водопрекарването през чужд имот се осъществява по начин, съответстващ на релефа, при отчитане на съществуващи сгради и трайни насаждения.

(2) Собственикът на господстващия имот, в случая по ал. 1, е длъжен да заплати цената на земята, която ще се заеме, увеличена с една пета част, в допълнение към преките вреди и тези, които произтичат от разделянето на земята, ако се прокарва повърхностно течение. За частта от земята, която ще се заеме от събирането на изкопаните земни маси, се заплаща половината от цената, увеличена с една пета.

Чл. 114. Ако не е уговорено друго, за правото на водопрекарване се спазват и следните правила:

1. титулярят на правото на водопрекарване се задължава след изтичане на срока да възстанови първоначалното положение в съответния имот;

2. ако е необходимо да се извършат нови работи или да се измени количеството на протичащата вода поради изменение в разрешителното за водовземане, измененията по отношение тежестта на служещия имот не могат да се направят преди заплащане на дължимата сума за това;

3. собственикът на служещия имот има право да иска да се определи леглото на водата с поставяне на постоянни граници за сметка на титуляря на сервитута; последният е длъжен да изгради и необходимите съоръжения, ако собственикът на служещия имот няма свободен достъп до имота си вследствие на водопрекарването.

Чл. 115. Собственикът, през имота на който преминават чужди води в резултат на упражняване на сервитут, може да си служи с тях според изискванията на закона, като поема припадащата се част от разноските за изграждане и поддържане на съоръженията, ако друго не е уговорено.

Глава осма

ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ И ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Чл. 116. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети, включително:

1. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) постигане на добро екологично състояние на повърхностните води;

2. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) добро количествено и химично състояние на подземните води;

3. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) намаляване на необходимостта от пречистване на водите преди тяхното използване;

4. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) осигуряване развитието на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) За постигане на целите по ал. 1 се определят:

1. минимално допустим отток в реките;

2. правила и мерки за опазване на количеството и качеството на водите, включително и на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;

3. зони за защита на водите.

Чл. 117. (1) За опазването на водните екосистеми и влажните зони се определя минимално допустим отток в реките.

(2) Оттокът по ал. 1 се определя в плановете за управление на речните басейни в съответствие с методиката по чл. 135, т. 1 .

(3) За целта по ал. 1 се прилагат следните мерки:

1. ограничаване на степента на регулиране на оттока;

2. определяне на задължителни за изпускане водни количества от язовирите;

3. въвеждане на ограничения върху прехвърлянето на води от един речен басейн в друг;

4. въвеждане на забрана за издаване на нови разрешителни за водоземане и ограничаване на вече издадените разрешителни;

5. провеждане на залесителни мероприятия.

(4) При разработване на водностопанските баланси минималните водни количества за оводняване се предвиждат приоритетно.

Чл. 117а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазване на количеството на водите и осигуряване на ефективното им използване при предоставянето на водни услуги се определят норми за водопотребление.

(2) Нормите за водопотребление по ал. 1 се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 118. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) С цел опазване на водите министърът на околната среда и водите определя със заповед приоритетните и приоритетно опасните вещества.

(2) Водите и водните обекти се опазват от замърсяване и увреждане чрез:

1. прекратяване на въвеждането на приоритетно опасни вещества във водите;

2. непрекъснато намаляване на въвеждането на приоритетни вещества във водите;

3. ограничаване въвеждането на опасни и други вещества във водите;

4. изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води;

5. установяване на режим на ползване и опазване на крайбрежните заливаеми ивици;

6. регламентиране на забрани за депониране на отпадъци и опасни вещества в места, откъдето може да произтече замърсяване на водите;

7. определяне на мерки за недопускане на изкуствено смесване на подземни води с различни качества.

(3) За изпълнение на дейностите по ал. 2 министърът на околната среда и водите утвърждава:

1. проектните категории на повърхностните води;

2. програми за намаляване на замърсяванията на водите.

(4) Министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването определят максимално допустими концентрации и емисионни норми за радионуклиди във води и водни обекти.

(5) Заповедта по ал. 1 се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 118а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазване на подземните води от замърсяване се забраняват:

1. (в сила от 22.12.2013 г.) прякото отвеждане на замърсители в подземните води, освен в случаите по ал. 2;

2. обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води;

3. други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води;

4. използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води;

5. смесването на подземни води с различно качество чрез изградени водоземни съоръжения;

6. инжектирането на природен газ или втечен нефтен газ в подземни водни обекти, освен в случаите по ал. 3 и 4.

(2) Пряко отвеждане на замърсители в малки количества в подземните води се допуска в случаите, когато това е с научна цел за характеризиране, опазване и възстановяване на водните тела и тези количества са ограничени стриктно до размера, необходим за съответната цел.

(3) Инжектиране за съхраняване на природен газ или втечен нефтен газ се допуска в части от земните недра, които по естествени причини са трайно неподходящи за други цели.

(4) Инжектиране за съхраняване на природен газ или втечен нефтен газ в части от земните недра извън случаите по ал. 3 се допуска, когато е налице приоритетна необходимост от осигуряване на газоснабдяването и по начин, осигуряващ предотвратяване на бъдеща опасност от влошаване на качеството на подземните води.

(5) В случаите по ал. 4 инжектиране се извършва след извършване на хидрогеолошко проучване и оценка на риска от замърсяване на подземните води, доказваща, че състоянието на подземните води, в които се извършва инжектирането, няма да се влоши и не съществува опасност от влошаване състоянието на други подземни води в района на инжектирането.

(6) В случаите по ал. 2, 3 и 4 се издава разрешително при условията и по реда на този закон.

(7) Разрешително за инжектиране и реинжектиране на води се издава и в случаите на:

1. инжектиране на води, съдържащи вещества, резултат от проучването и добива на нефт и газ или от минна дейност;

2. инжектиране на води по причини от технически характер в части от земните недра, от които са били добити нефт и газ или други вещества или по естествени причини са трайно неподходящи за други цели.

(8) Инжектираните води по ал. 7, т. 1 не могат да съдържат вещества, различни от тези, получени в резултат от проучването и добива на нефт и газ или от минната дейност.

(9) Разрешително за реинжектиране се издава и в случаите на:

1. отводняване на мини, кариери и инженерно-строителни съоръжения;

2. използване на води за добив на хидрогеотермална енергия.

(10) Разрешително по ал. 2, 3, 4, 7 и 9 не се издава, когато в резултат на тази дейност се създават предпоставки за непостигане на целите за опазване на околната среда за съответното водно тяло.

Чл. 118б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазване на подземните води се определя праг на замърсяване.

(2) Прагът на замърсяване може да бъде установен с наредбата по чл. 135, т. 2 на национално ниво или за всеки район за управление на водите или част от международен район за басейново управление.

(3) Прагът на замърсяване по ал. 1 на басейново ниво се определя в плановете за управление на речните басейни.

(4) Актуализирането на списъка на веществата, за които се определя праг на замърсяване по ал. 3 и концентрацията им, се извършва с актуализацията на плановете за управление на речните басейни.

Чл. 118в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Не се разрешава водовземане от подземни води, когато:

1. общото водовземане от подземно водно тяло надвишава експлоатационните му ресурси;

2. водовземното съоръжение не е включено в регистъра на водовземните съоръжения по чл. 118г;

3. се създава опасност от:

а) непостигане на целите за опазване на околната среда за свързаните с подземното водно тяло повърхностни води;

б) влошаване на състоянието на тези повърхностни води;

в) увреждане на сухоземни екосистеми, зависещи пряко от подземното водно тяло;

г) понижаване на нивата на подземните води в участъците, от които се подхранват водите на влажните зони, зоните за опазване на стопански значими водни организми, защитени територии и защитени зони;

4. понижението на водното ниво и временното или постоянното изменение в посоката на потока в подземното водно тяло създават опасност от привличане на солени или замърсени води.

Чл. 118г. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Министърът на околната среда и водите води регистър на:

1. експертите, подготвящи документите по чл. 60, ал. 9 за издаване на разрешителни за подземни води;

2. търговските дружества, изпълняващи хидрогеоложки проучвания, изграждане или реконструкция на съоръжения за подземни води;

3. експертите, извършващи независим контрол при изпълнение на хидрогеоложки проучвания, изграждане или реконструкция на съоръжения за подземни води.

(2) В регистъра по ал. 1, т. 1 и 3 се включват лицата, които:

1. имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Хидрогеология" и професионална квалификация "магистър-инженер";

2. са осъществявали в продължение най-малко на две години през последните 5 години дейност по специалността по т. 1.

(3) Директорите на басейновите дирекции водят регистри на водовземните съоръжения за подземни води на територията на съответния район за басейново

управление, включително на съоръженията, които са:

1. оборудвани за експлоатация;
2. необорудвани за експлоатация;
3. консервирани;
4. ликвидирани;
5. за задоволяване на собствените потребности на гражданите.

(4) Вписването в регистрите по ал. 1 и 3 и заличаването на лицата от регистъра по ал. 1 се извършват при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 135, т. 2.

(5) Водовземни съоръжения за подземни води, които не са вписани в регистъра по ал. 3, се ликвидират.

Чл. 118д. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Консервирането или ликвидирането на водовземни съоръжения за подземни води се извършва от и за сметка на техния собственик.

(2) Дейностите по ал. 1 се изпълняват по проект, одобрен от директора на съответната басейнова дирекция, и по ред, определен в наредбата по чл. 135, т. 2.

Чл. 118е. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Директорите на басейновите дирекции водят регистър на бентовете и праговете в некоригираните участъци на реките извън границите на населените места и селищните образувания.

(2) Редът и начинът за стопанисване и използване на съоръженията по ал. 1, както и на съоръженията, изгубили първоначалното си предназначение, се определят в наредбата по чл. 135, т. 1а.

Чл. 119. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, в плановете за управление на речните басейни се определят:

1. всички водни тела, които се използват за питейно-битово водоснабдяване и имат средно денонощен дебит над 10 куб. м или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека;

2. водните тела, които се предвижда да бъдат използвани за питейно-битово водоснабдяване;

3. програми за мониторинг на водните тела със средно денонощен дебит над 100 куб. м.

(2) За повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, В и К операторите по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги осигуряват пречистване при условията и по реда на наредбата по чл. 135, т. 4 до постигане на качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, определено в наредбата по чл. 135, т. 3.

(3) Опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на минералните води се осъществява чрез определяне на:

1. водните тела по ал. 1, т. 1 и 2 и водните тела, съдържащи минерални води, като зони за защита на водите;

2. санитарно-охранителни зони около водовземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водовземните съоръжения за минерални води, използвани за лечение, профилактика, питейно-битови цели, бутилиране, хигиенни цели, спорт и отдих.

(4) Мерките за опазване на водните тела по ал. 3, т. 1, редът и начинът за определяне на санитарно-охранителните зони по ал. 3, т. 2, забраните и ограниченията в техните граници се определят с наредбата по чл. 135, т. 6.

Чл. 119а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Зоните за защита на водите са:

1. водните тела и санитарно-охранителните зони по чл. 119, ал. 3;
2. зоните с води за къпане;
3. зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително:
  - а) уязвими зони;
  - б) чувствителни зони;
4. зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
5. защитените територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

(2) Директорите на басейнови дирекции:

1. водят регистър за зоните по ал. 1;
2. подготвят кратък преглед на регистъра, който включва карти, на които е посочено местоположението на зоните по ал. 1 и основаниято, съгласно което са обявени като такива.

Чл. 119б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) За териториите и зоните по чл. 119а, ал. 1, т. 5 могат да бъдат определени специфични изисквания към състоянието на водите, които трябва да се постигнат и/или поддържат, със заповедта за определянето им, издадена по реда на Закона за защитените територии или Закона за биологичното разнообразие.

Чл. 120. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазването на повърхностните води от замърсяване се определят емисионни норми и индивидуални емисионни ограничения.

(2) Индивидуалните емисионни ограничения в разрешителните за заустване на отпадъчни води, издадени по реда на този закон, и в комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, се определят чрез комбиниран подход и не могат да бъдат по-малко строги от определените емисионни норми.

(3) Емисионните норми по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 135, т. 12.

Чл. 121. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 122. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Индивидуални емисионни ограничения могат да бъдат определени като по-строги от емисионните норми, когато това е необходимо за:

1. постигане на целите за опазване на околната среда;
2. използване на повърхностните води за питейно-битово водоснабдяване, непредвидено в плана за управление на речния басейн.

Чл. 123. Не се допуска постигането на емисионните норми чрез разреждане на отпадъчните води преди заустването им във водните обекти.

Чл. 124. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазване на водите от замърсяване се определят и максимално допустими концентрации на веществата в производствените отпадъчни води, включвани в канализационните мрежи или в пречиствателните станции за отпадъчни води на населените места и селищните образувания.

(2) Максимално допустимите концентрации по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 135, т. 11.

Чл. 125. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В канализационните мрежи и пречиствателните станции за отпадъчни води по чл. 124 се включват само отпадъчни води, които могат да бъдат пречистени при съществуващата технологична схема на пречиствателната станция и не застрашават живота и здравето на обслужващия я персонал при съобразяване с конкретните условия и със:

1. разрешителното за заустване на отпадъчните води от канализационната мрежа или пречиствателната станция, издадено по реда на този закон;
2. дебита, вида и степента на замърсяване на отпадъчните води;

3. капацитета и ефективността на съществуващата канализационна мрежа и/или пречиствателна станция;

4. възможностите за използването в селското стопанство и/или екологосъобразното депониране или друг вид третиране на утайките от пречиствателните станции.

(2) Лицата, които включват производствени отпадъчни води в канализационната система на населено място, по договор с лицето, което има разрешително за заустване, са длъжни да изпращат копие от договорите в басейновата дирекция.

(3) Директорът на басейновата дирекция може да предприше изменение на условията на договорите, ако прецени, че се нарушават нормите за включване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места, както и когато тези норми не се нарушават, но има опасност от разрушаване на канализационната система и замърсяване на подземните води.

(4) Когато вследствие на неправомерно или явно недобре премислено включване на промишлени отпадъчни води в канализационната система бъдат причинени вреди на околната среда или на лицето, собственик на канализационната система, канализационното предприятие, в полза на което е издадено разрешителното за заустване, и лицето, което е включило промишлените отпадъчни води, отговарят солидарно за причинените вреди.

(5) При доказани нарушения на условията на договора от лицата, които включват производствени отпадъчни води в канализационната система на населеното място, титулярят на разрешително за заустване може да изиска от включващия отпадъчни води за негова сметка да провежда собствен мониторинг след съгласуване с директора на съответната басейнова дирекция. ..TEXT

Чл. 125а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Забранява се включването на нови потребители, заустващи отпадъчни води, към канализационните системи на населените места и селищните образувания в случаите, когато канализационната система не може да осигури отвеждането и пречистването на отпадъчните води, при спазване на условията в издаденото по реда на този закон разрешително за заустване на отпадъчни води. ..TEXT

Чл. 126. (1) Лицата, които осъществяват експлоатацията на канализационните мрежи и пречиствателните съоръжения, са длъжни да ги поддържат в техническа и експлоатационна изправност и да осигуряват непрекъснато нормалната им експлоатация.

(2) При извършване на планирани профилактични ремонтни работи на съоръженията, посочени в ал. 1, както и при необходимост от промени в технологията на пречистване, задължените лица писмено уведомяват басейновите органи за тези работи в най-малко 30-дневен срок преди започване на работите.

Чл. 127. (1) При проектиране, изграждане, реконструкция, модернизация и разширение на производствени предприятия, канализации на населени места и други обекти едновременно се проектират, изграждат, преустройват и разширяват необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води.

(2) Забранява се въвеждането в експлоатация на обекти и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения освен в случаите, когато те не са необходими.

Чл. 128. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., отм., бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 129. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 130. (1) Пречиствателните съоръжения и канализационните системи се експлоатират при спазване на изискванията на този закон.

(2) Лицата, собственици или ползватели на пречиствателни съоръжения, са задължени

да извършват лабораторни анализи и мониторинг на функционирането на пречиствателните съоръжения, както и да съхраняват резултатите от анализа и мониторинга при условията на чл. 174 .

(3) Органът, издал разрешителното за заустване на отпадъчни води, може да определя и изменя условията за дейностите по ал. 2.

Чл. 131. (1) При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламохранилища и насипища, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции и органите на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При настъпило аварийно замърсяване на водите надолу по течението на реката директорът на басейновата дирекция и органите на местното самоуправление, получили информация за замърсяването по ал. 1, са длъжни своевременно да уведомят водоползвателите за характера на замърсяването и за мерките, които биха могли да вземат за намаляване на вредите от замърсяването.

Чл. 132. Лицата, от стопанската дейност на които се образуват отпадъчни води, са длъжни да изграждат необходимите пречиствателни съоръжения в съответствие с изискванията за заустване във водния обект, когато на съответната територия няма изградена канализационна система.

Чл. 133. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 134. В крайбрежните заливаеми ивици се забранява:

1. складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци;
2. строителство на животновъдни ферми;
3. строителство на стопански и жилищни постройки;
4. миенето и обслужването на транспортни средства и техника;
5. засаждането на трайни насаждения с плитка коренова система.

Чл. 135. За поддържане на количеството и необходимото качество на водите:

1. министърът на околната среда и водите утвърждава методика за определяне на минимално допустим отток в реките;

1а. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министерският съвет приема наредба за ползването на повърхностните води;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на здравеопазването и министърът на икономиката и енергетиката издават наредба за проучване, ползване и опазване на подземните води;

3. министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредба за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;

4. министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредба за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на земеделието и горите издават наредба за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;

6. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министерският съвет приема наредба за зоните за

защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води;

7. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.) министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването издават наредба за управление качеството на водите за къпане;

8. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 65 от 2006 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на земеделието и горите издават наредба за качеството на водите за обитаване от риби и черупкови организми;

9. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министърът на околната среда и водите издава наредба за характеризирание на повърхностните води;

10. министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на здравеопазването издават наредба за качеството на крайбрежните морски води;

11. министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на здравеопазването издават наредба за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места;

12. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на здравеопазването и министърът на икономиката и енергетиката издават наредба за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти;

13. министърът на околната среда и водите издава наредба за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване;

14. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министърът на околната среда и водите издава наредба за мониторинг на водите;

15. (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) министърът на регионалното развитие и благоустройството издава наредба за условията и реда за ползване на водоснабдителни и канализационни системи;

16. (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието и горите издават наредба за качеството на водите за напояване на земеделските култури.

Чл. 136. Министрите, посочени в чл. 135, т. 11, издават инструкции за показателите, които определят най-добрите налични технологии за опазване на водите от дейностите, за които отговарят.

Глава девета

ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВОДИТЕ

Чл. 137. Защитата от вредното въздействие на водите включва:

1. защита от наводнения;
2. защита от ледови явления;
3. защита на леглата и бреговете на реките от ерозия;
4. защита на бреговете от вълново въздействие;
5. защита от опасно повишаване или понижаване нивото на подземните води;
6. защита на водосборните басейни от водна ерозия;
7. защита от изкуствен самоизлив на подземни води.

Чл. 138. (1) Защитата по чл. 137 е оперативна и постоянна.

(2) Оперативната защита се осъществява при наводнения, ледови явления и природни бедствия, причинени от води, и се ръководи от органите на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии.

(3) Оперативната защита се осъществява в съответствие с аварийен план за действие. Аварийните планове се изработват от собствениците или ползвателите на водностопанските системи и хидротехнически съоръжения и се съгласуват с органите на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии. Органите на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии могат да предписват актуализиране на аварийните планове.

(4) Постоянната защита включва:

1. изграждане и поддържане на диги и други хидротехнически и защитни съоръжения;
2. създаване и поддържане на системи за наблюдения, прогнози и предупреждения;
3. регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване;
4. дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия;
5. поддържане проводимостта на речните легла.

Чл. 139. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Хидротехническите и защитните съоръжения по чл. 138, ал. 4, т. 1 и 3 се поддържат от собственика или ползвателя им, освен ако в разрешителното по чл. 50 или в договора за концесия не е уговорено друго.

(2) Лицата по ал. 1 поддържат и речното легло на разстояние до 500 м от съоръжението надолу по течението на реката.

(3) Когато и други лица имат полза от съоръженията по ал. 1, дължат част от разноските съразмерно на получените или очакваните ползи.

(4) Когато разрешителното за изграждане на съоръженията по ал. 1 бъде издадено след фактическото установяване на дейност, която търпи вреди от строителството и експлоатацията на съоръженията, собственикът им е длъжен да обезщети причинените вреди.

Чл. 140. (1) Системите по чл. 138, ал. 4, т. 2 се поддържат от държавата.

(2) Дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 3 и 4 се контролират от басейновите дирекции.

(3) Дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 5 се извършват по нареждане на съответния областен управител.

Чл. 141. (1) Собствениците и ползвателите на водностопански системи и хидротехнически съоръжения, включително хвостохранилища и шламохранилища, са длъжни да ги поддържат в техническа изправност, както и да ги осигурят с необходимата измервателна и контролна апаратура за мониторинг на тяхната дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на земеделието и горите и министърът на икономиката и енергетиката в срок две години издават наредба за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

(3) Задълженията по ал. 1 имат и собствениците на водохранилища, чиято степен на затлачване не позволява по-нататъшното им използване по предназначение. В този случай собственикът изготвя и изпълнява проект за рекултивация.

Чл. 142. (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) При изпускане на води от хидротехнически съоръжения по време на преминаване на високи вълни, при аварийни условия или при извършване на ремонтни работи собственикът или ползвателят на същите уведомява предварително съответните общински администрации, басейнови дирекции и органите на

Министерството на държавната политика при бедствия и аварии, а за трансграничните реки - и граничната полиция.

Чл. 143. За защита от вредното въздействие на водите се забранява:

1. нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици;
2. намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително;
3. използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси;
4. извършването на строежи над покритите речни участъци;
5. съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

Чл. 144. По дигите се забранява:

1. преминаването с превозни средства извън определените за това места;
2. обработването и нарушаването на повърхността им;
3. поставянето на стълбове или знаци;
4. засаждането на дървета и храсти;
5. преминаването на домашни животни извън определените за това места;
6. строеж на кладенци или рибарници;
7. изхвърляне на отпадъци и други материали и предмети.

Чл. 145. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При опасност от наводняване, предизвикано от преминаване на големи водни количества вследствие на непредвидими и изключителни обстоятелства, министърът на околната среда и водите или директорът на съответната басейнова дирекция може да нареди на съответния водоползвател да извърши необходимите работи по бреговете на водните обекти независимо от вписаните в разрешителното условия, ако няма друга възможност за предотвратяване на вредните последици.

Чл. 146. (1) Забранява се разполагането на нови жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките.

(2) Басейновите дирекции уведомяват органите, издаващи разрешение за строеж на жилищни, вилни и стопански постройки, за местоположението и обхвата на крайбрежните заливаеми ивици на реките.

Глава десета

УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ

Раздел I

Общи положения

Чл. 147. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 148. (1) Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво.

(2) Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки на територията на Република България.

(3) Определените с този закон речни басейни не следват административно-териториалното деление на страната и са основа и за управление на околната среда на басейнов принцип.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Когато район за басейново управление по ал. 2 включва трансгранично водно течение, този район се отнася към международен район за басейново управление.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Управлението на водностопанските

системи се извършва на технологичен и басейнов принцип в съответствие с условията на разрешителните за ползване и опазване на водите и водните обекти.

Чл. 148а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Република България участва в разработването и съгласуването, съвместно с други държави, на политики, програми и стратегии за опазване на трансграничните води на основата на принципите по чл. 2а, т. 4.

(2) Представители на Република България в международните комисии, координиращи дейностите по ал. 1, са длъжностни лица, определени по предложение от министъра на околната среда и водите и директора на съответната басейнова дирекция.

Чл. 149. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Управлението на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения се осъществява на основата на планове за управление на речните басейни.

(2) Плановете по ал. 1 са публични и обвързани с други планове в обхвата на съответното териториално ниво, включително с плановете за регионално развитие, териториалноустройствените, лесоустройствените, паркоустройствените и други планове.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Планове, които не са съобразени с този закон и с плановете за управление на речните басейни, могат да бъдат изменяни от Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите.

Чл. 149а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) При разработване на плановете за управление по чл. 149 се определят:

1. цели за опазване на околната среда;
2. води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
3. зони за защита на водите;
4. програми от мерки.

(2) При разработване на плановете за управление на речните басейни се извършва характеристика на района за басейново управление.

Раздел II

Органи за управление на водите

Чл. 150. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Държавната политика за управление на водите се осъществява от министъра на околната среда и водите, а в случаите по чл. 148а, ал. 1 - съвместно с министъра на външните работи.

(2) Проектите на международни договори, както и на други международни актове, като декларации, програми и меморандуми, които засягат водите на българска територия и тяхното управление, се съгласуват по реда на Закона за международните договори.

Чл. 151. (1) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) Народното събрание приема Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор, с която се определят основните цели, етапи, средства и методи за развитие на водния сектор.

(2) (Предишен текст на чл. 151 - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) За управлението на национално ниво:

1. Министерският съвет:
  - а) (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
  - б) (доп. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) предоставя концесия за добив на минерални води - изключителна държавна собственост;
  - в) приема национални програми в областта на опазването и устойчивото използване на водите;
  - г) разрешава ползване на води за целите на отбраната и сигурността на страната;
  - д) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя ограничения в използването на водите при непредвидими или изключителни обстоятелства, засягащи отделни райони на страната;

е) (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) определя количеството минерални води по чл. 14, т. 2 за ползване от лечебните заведения за болнична помощ по мотивирано предложение от министъра на здравеопазването;

ж) определя тарифите за такси, събирани на основанията, посочени в този закон;

з) (нова - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) предлага за одобряване от Народното събрание Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;

и) (нова - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) приема отраслови стратегии в съответствие с основните цели, определени в стратегията по ал. 1;

2. министърът на околната среда и водите:

а) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) осъществява държавната политика за управление на водите;

б) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) разработва и предлага за приемане от Министерския съвет Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;

в) утвърждава плановете за управление на речните басейни;

г) разработва национални програми в областта на опазването и устойчивото развитие на водите;

д) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) съставя националния баланс на водите;

е) (изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) издава разрешителни за водовземане и/или ползване в предвидените в този закон случаи, както и режимни графици за водовземане от комплексните и значими язовири, определени с приложение № 1;

ж) (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя реда и начина за използване на водите на комплексните и значими язовири, определени с приложение № 1 към този закон, включително реда за аварийно изпускане на вода;

з) създава необходимата организация, осигурява финансирането и прави предложение за предоставяне на концесии в случаите, предвидени в този закон;

и) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) създава специализирани бази данни, карти, регистри и информационна система за водите;

к) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) организира и ръководи мониторинга на водите;

л) разработва политиката на държавата за двустранно и многостранно сътрудничество в областта на използването и опазването на водите;

м) издава периодичен бюлетин за състоянието на водните ресурси на Република България;

н) одобрява проектните параметри и схеми на водностопанските системи и съоръжения;

о) съгласува откриването на процедури за предоставянето на концесии за водностопански системи и съоръжения - публична държавна собственост;

п) съгласува извършването на дейностите по чл. 51 ;

р) (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 65 от 2006 г.) утвърждава експлоатационни ресурси на находищата на минерални води и съставя водните им баланси;

с) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) съгласува и координира изпълнението на проекти от органите по чл. 10, областните управители, кметовете на общини и научните организации, свързани с използването, опазването и защитата от вредното въздействие на водите;

т) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя районите за басейново управление, които се отнасят към международен район за басейново управление;

у) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя санитарно-охранителни зони:

аа) на водовземни съоръжения за минерални води;

аб) на водовземни съоръжения, разположени в границите на националните паркове;

вв) на комплексните и значими язовири по приложение № 1, използвани за питейно-битово водоснабдяване;

гг) в случаите, в които санитарно-охранителната зона е разположена на територията на повече от една басейнова дирекция;

ф) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя уязвими зони за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;

х) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя чувствителните зони за опазване на водите от замърсяване с биогенни елементи;

ц) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя списъка на приоритетните и приоритетно опасните вещества;

ч) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) утвърждава методики за изследване на води в случаите, когато липсват български стандарти, както и методики за анализ на данните от мониторинга на водите;

ш) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) създава и поддържа контролно-информационна система за таксите по чл. 194, ал. 1, т. 1 - 3;

щ) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) координира дейностите на органите по чл. 10 по отношение на използването на водите;

ю) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) води регистъра по чл. 118г, ал. 1;

я) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя ограниченията за ползването на водите и водните обекти и специфични мерки за опазването им.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите чрез изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда:

1. провежда лабораторните и полевите изследвания за определяне на състоянието на водите;

2. провежда мониторинга на водите на национално ниво;

3. поддържа географска информационна система за водите на национално ниво;

4. подготвя годишник за състоянието на водите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околната среда и водите в границите на териториалния им обхват:

1. провежда мониторинга на отпадъчните води;

2. контролира обектите, формиращи отпадъчни води, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;

3. контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;

4. поддържа база данни за извършения мониторинг и контрол за състоянието на отпадъчните води;

5. поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

(5) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите чрез директорите на дирекциите на националните паркове в границите на територията на националния парк:

1. контролира спазването на забраните и ограниченията в границите на санитарно-охранителните зони;

2. осъществява наблюдение и контрол върху компонентите и факторите на околната среда, оказващи влияние върху състоянието на водите.

(6) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите или

оправомощено от него длъжностно лице участва в Националния експертен съвет по устройство на територията и регионална политика при разглеждане на:

1. инвестиционни проекти за изграждане, реконструкция и рехабилитация на:

- а) водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения;
- б) хидроенергийни и хидротехнически системи и съоръжения;
- в) язовирни стени и съоръженията към тях;
- г) съоръжения за прехвърляне на води между речните басейни;
- д) съоръжения за защита от вредното въздействие на водите;
- е) пристанища, вътрешни водни пътища и подводни депа за драгажни маси;

2. устройствени схеми и планове на територията на Черноморското крайбрежие, които обхващат плажове и пясъчни дюни и свързаните с тях акватории, както и прилежащите на морето крайбрежни езера, лагуни, лимани и влажни зони.

Чл. 152. (1) Определят се следните райони за басейново управление на водите:

1. Дунавски район с център Плевен - обхващащ водосборните области на реките Искър, Ерма, Нишава, Огоста и западно от Огоста, Вит, Осъм, Янтра и Русенски Лом и територията западно от подземния вододел на малм-валанжския водоносен хоризонт;

2. Черноморски район с център Варна - обхващащ територията източно от подземния вододел на малм-валанжския водоносен хоризонт и водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница, включително вътрешните морски води и териториалното море;

3. Източнобеломорски район с център Пловдив - за водосборните области на реките Тунджа, Марица и Арда;

4. Западнобеломорски район с център Благоевград - за водосборните области на реките Места и Струма.

(2) Границите на районите минават по вододелите на водосборните области на реките в обхвата на държавната граница, а подземният вододел на малм-валанжския водоносен хоризонт съвпада със западната граница на области Шумен и Добрич и източната граница на области Разград и Силистра.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В случаите, когато подземните води не следват конкретен речен басейн, те се идентифицират и със заповед на министъра на околната среда и водите се присъединяват към най-близкия и най-подходящия район с басейново управление.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В рамките на всеки район за басейново управление на водите министърът на околната среда и водите със заповед може да определи подбасейни за една или повече от реките по ал. 1.

Чл. 153. За басейновото управление на водите в районите по чл. 152 се създават:

1. басейнови дирекции към Министерството на околната среда и водите;
2. басейнови съвети.

Чл. 154. (1) Басейновите дирекции се създават със заповед на министъра на околната среда и водите, която се обнародва в "Държавен вестник".

(2) Дейността, организацията на работа и съставът на басейновите дирекции се определят с правилник, издаден от министъра на околната среда и водите.

(3) Директорът на басейновата дирекция представя на министъра на околната среда и водите ежегоден доклад за дейността на дирекцията.

(4) Дейността на басейновите дирекции се координира от Главна дирекция по водите към Министерството на околната среда и водите.

Чл. 155. (1) (Предишен текст на чл. 155 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Директорът на

басейновата дирекция:

1. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г.) установява границите на водите и водните обекти - публична държавна собственост, съвместно с техническите служби и службите по геодезия, картография и кадастър на общините;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) разработва плана за управление на речния басейн;
3. издава разрешителните по този закон;
4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) планира и участва в провеждането на мониторинга на водите, обобщава и анализира данните, включително:
  - а) на валежите и на нивата на повърхностните и подземните води;
  - б) за химичното и екологичното състояние на водите;
  - в) на отпадъчните води;
5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) поддържа специализирани бази данни, карти, регистри и информационна система за водите и води регистрите по чл. 182, ал. 1, т. 1 ;
6. събира таксите за разрешителните, които издава;
7. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) разработва програми от мерки за подобряване, опазване и поддържане състоянието на водите;
8. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, съгласувано с директорите на регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве;
9. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя водите за обитаване от риби и черупкови организми;
10. стопанисва водите - изключителна държавна собственост, които не са предоставени на концесия;
11. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) стопанисва пунктовете и станциите за мониторинг на водите, включително за наблюдение и прогнози на рисковите фактори, които могат да предизвикат вредно въздействие на водите;
12. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя санитарно-охранителните зони около съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, без тези по чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "у" ;
13. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) утвърждава експлоатационните ресурси на подземните водни тела, с изключение на находищата на минерални води;
14. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) съставя водните баланси, с изключение на балансите на находищата на минерални води;
15. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) провежда общественото обсъждане на планове за управление на речните басейни;
16. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) пломбира водомерите за отчитане на използваните водни количества от подземни води и проверява показанията им, както и показанията на измервателните устройства за повърхностните води и за съоръженията за заустване на отпадъчни води;
17. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) издава периодичен бюлетин за състоянието на водите;
18. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) създава и поддържа база данни за извършения от басейновата дирекция контрол и контрола, извършен по този закон от други лица, оправомощени от министъра на околната среда и водите;
19. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) организира приемането на изградените водоземни съоръжения за подземни води;
20. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) осъществява сътрудничество с компетентните органи за басейново управление на други държави по отношение на управлението на водите в

международни райони за басейново управление.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Директорът на басейнова дирекция или оправомощено от него длъжностно лице участва в областните, общинските или районните съвети по устройство на територията, като представя писмено становище на басейновата дирекция в случаите, в които се разглеждат:

1. инвестиционни проекти за изграждане, реконструкция и рехабилитация на:

а) водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения, включително пречиствателни станции за питейни или за отпадъчни води;

б) хидроенергийни и хидротехнически системи и съоръжения, за които са издадени разрешителни по реда на този закон, включително и за защита от вредното въздействие на водите;

2. устройствени схеми и планове за територии, включващи пристанища, плажове и пясъчни дюни и свързаната с тях акватория.

Чл. 155а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Министърът на здравеопазването:

1. (в сила от 12.08.2007 г.) разрешава ползването на води за питейно-битови цели в случаите, когато не отговарят на законоустановените изисквания, по ред, определен в наредбата по чл. 135, т. 3 ;

2. одобрява материали, реагенти и биоциди, които влизат в контакт с водите, предназначени за питейно-битови цели, по ред, определен в наредбата по чл. 135, т. 3 ;

3. ръководи мониторинга на качеството на водите, използвани за питейно-битови цели, на водите за къпане и на минералните води, използвани за лечение, профилактика, питейно-битови цели, бутилиране, хигиенни цели, спорт и отдих, и обобщава резултатите на национално ниво;

4. издава сертификати и балнеологични оценки за минерални води;

5. съгласува санитарно-охранителните зони по чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "у" ;

6. съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на околната среда и водите разработва Национален план за действие за подобряване качеството на водите за питейно-битови цели.

(2) Ползването на водите по ал. 1, т. 1 може да се разрешава и от оправомощени от министъра на здравеопазването директори на регионални инспекции по опазване и контрол на общественото здраве.

(3) Министърът на здравеопазването чрез регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве:

1. информира потребителите в случаите на установени отклонения в качеството на водите по ал. 1, т. 3, когато отклоненията могат да създадат риск за здравето;

2. провежда мониторинг и контрол на качеството на водите по ал. 1, т. 3;

3. създава и поддържа база данни и обобщава резултатите от извършения мониторинг и контрол;

4. съгласува санитарно-охранителните зони около съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, с изключение на случаите по ал. 1, т. 5;

5. контролира спазването на санитарно-хигиенните изисквания в границите на санитарно-охранителните зони;

6. предоставя на басейновите дирекции за управление на водите:

а) периодично информация за извършения мониторинг и контрол на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на водите за къпане;

б) в 7-дневен срок информация, в случаите, когато се установи отклонение в качеството на водата, използвана за питейно-битови цели, когато има основание да се

предполага, че това се дължи на изменено състояние на водното тяло, от което се извършва водовземането.

Чл. 156. (1) Басейновият съвет е държавно-обществена консултативна комисия за подпомагане дейността на басейновата дирекция.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Басейновият съвет включва представители на държавната администрация, териториалната администрация, водоползвателите и юридическите лица с нестопанска цел в обхвата на басейна, както и представители на научни организации, имащи отношение към водните проблеми.

(3) Дейността, структурата, организацията на работа и численият състав на басейновия съвет се определят с устройствен правилник, издаден от министъра на околната среда и водите.

(4) За своята дейност членовете на басейновия съвет не получават възнаграждение.

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Цели за опазване на околната среда

Чл. 156а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Целите по чл. 149а, ал. 1, т. 1 за опазване на околната среда по отношение на количеството и качеството на водите се определят при:

1. повърхностните води за:

а) предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;

б) опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;

в) опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води;

г) предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;

2. подземните води за:

а) недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела;

б) опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземането и подхранването на подземните води и постигане доброто им състояние;

в) идентифициране и насочване в обратна посока още при достигане на прага на замърсяване на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител с цел непрекъснато намаляване замърсяването на подземните води.

(2) Мерките и сроковете за постигането на целите за опазване на околната среда по ал. 1 се определят с плановете за управление на речните басейни.

(3) В случаите, когато за едно водно тяло са поставени повече от една от целите по ал. 1, се приема най-строгата.

Чл. 156б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Повърхностно водно тяло може да бъде определено като изкуствено или силно модифицирано, когато:

1. промените в хидроморфоложките характеристики на водното тяло могат да имат значими отрицателни въздействия върху:

а) околната среда;

б) корабоплаването, пристанищните съоръжения и местата за отдих и спорт;

в) дейностите, за извършването на които е необходимо заваряване за питейно-битово

водоснабдяване, напояване или за производство на електроенергия;

г) регулирането на водите, защитата от наводнения, отводняването на земи;

д) други дейности, също толкова важни за устойчивото развитие;

2. ползите от изменените характеристики на водното тяло не могат да бъдат постигнати с други средства поради техническа неосъществимост или икономическа необоснованост.

(2) Определянето на телата по ал. 1, както и причините и основанията за определяне на всяко водно тяло, и тяхната актуализация се извършват с планове за управление на речните басейни.

Чл. 156в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Срокове по чл. 156а, ал. 2 могат да бъдат удължавани с актуализацията на планове за управление на речните басейни за етапното постигане на целите за опазване на околната среда в случаите, когато е прекратено влошаването на състоянието на засегнатото водно тяло и са налице следните условия:

1. компетентният орган установи, че е невъзможно да се постигне подобряване състоянието на водните тела в определения срок по чл. 156а, ал. 2, когато:

а) необходимите подобрения могат да бъдат осъществени само на етапи за по-дълъг срок по причини от технически характер;

б) подобряването на състоянието на водните тела в определения срок е икономически необосновано;

в) естествените условия не позволяват подобряване на състоянието на водното тяло в определения срок;

2. в плана за управление на речния басейн са посочени:

а) удължаването на срока и са обосновани причините за това;

б) предвидените мерки за поетапно привеждане на водните тела в планираното състояние в срока по т. 3, графика за тяхното прилагане, както и причините за всяко значително забавяне;

3. удължаването е за срок не по-дълъг от две последващи актуализации на плана за управление на речния басейн, освен в случаите, когато естествените условия не позволяват постигането на целите в този срок;

4. в актуализирания план за управление на речния басейн се включи преглед на прилагането на всички мерки.

Чл. 156г. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Целите за опазване на околната среда могат да бъдат по-малко строги за конкретни водни тела, когато при анализа и прегледа по чл. 156з, т. 1 и 2 е установено, че те са засегнати значително от човешката дейност или за които естествените условия са такива, че постигането на целите за опазване на околната среда по чл. 156а, ал. 1 е невъзможно или икономически необосновано и когато са изпълнени следните условия:

1. екологичните и социално-икономическите нужди, осигурявани от такава дейност, не могат да бъдат осъществени чрез такива средства, гарантиращи значително по-добро опазване на околната среда при сравними разходи;

2. налице са въздействия, които не са могли да бъдат избегнати поради характера на човешката дейност или на замърсяването и са постигнати:

а) възможно най-добро екологично и химическо състояние за повърхностни води;

б) възможно най-малки промени в доброто състояние на подземните води;

3. не настъпва по-нататъшно влошаване в състоянието на водите в засегнатото водно тяло;

4. причините за определянето на по-малко строги цели за опазване на околната среда

са посочени в плана за управление на речния басейн и тези цели са подлагани на преглед на всеки 6 години.

Чл. 156д. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Временното влошаване в състоянието на водните тела не се смята за нарушение на този закон, когато е причинено от непредвидими или изключителни обстоятелства, включително наводнения или продължителни засушавания, в случаите, когато:

1. са предприети всички практически мерки за предотвратяване по-нататъшното влошаване състоянието на водите и не се възпрепятства постигането на целите за опазване на околната среда за други водни тела, незасегнати пряко от тези обстоятелства;

2. в плана за управление на речния басейн са посочени обстоятелствата, които могат да бъдат определени като непредвидими или изключителни;

3. мерките за изпълнение при възникване на непредвидими или изключителни обстоятелства са включени в програмата по раздел V и няма да възпрепятстват възстановяването на състоянието на водното тяло след отпадането на тези обстоятелства;

4. последствията от тези обстоятелства се разглеждат ежегодно, а в случаите по чл. 156в, т. 1 се предприемат всички практически мерки за възможно най-бързото възстановяване състоянието на водното тяло;

5. в следващата актуализация на плана за управление на речния басейн е включен кратък преглед на последствията от тези обстоятелства, на предприетите и планирани мерки в съответствие с т. 1 и 4.

Чл. 156е. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Не е налице нарушение на този закон в случаите, когато:

1. не е постигнато добро екологично състояние на повърхностните води или добър екологичен потенциал на силно модифицираните водни тела или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на:

а) ново изменение на физичните характеристики на повърхностното водно тяло;
б) нови дейности за устойчиво развитие на населението със социално-икономически ефект;

2. не е постигнато добро състояние на подземните води или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на изменение на нивото им.

(2) В случаите по ал. 1 се изисква:

1. да са предприети всички практически мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водното тяло;

2. причините за установените изменения или отклонения да са изрично посочени и обяснени в плана за управление на речния басейн и целите да са преразглеждани на всеки 6 години;

3. причините за тези изменения или отклонения да са в интерес на обществото или ползите от тях за човешкото здраве и безопасност или за устойчивото развитие да превишават ползите за околната среда и за обществото от постигането на целите по чл. 156а, ал. 1 ;

4. ползите, постигнати с тези изменения или отклонения в състоянието на водното тяло, поради технически причини или прекомерни разходи да не могат да бъдат постигнати с други средства, предприемането на които е по-благоприятно за околната среда.

Чл. 156ж. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Разпоредбите на чл. 156б - 156е се прилагат само за отделни водни тела, определени в плана за управление на речния басейн, при условие че не се препятства постигането на целите за опазване на околната среда на други

водни тела.

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Характеризиране на района за басейново управление на водите

Чл. 156з. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) За всеки район за басейново управление на водите или за частта от международен район се извършват:

1. анализ на неговите характеристики,
2. преглед на въздействието от човешка дейност върху състоянието на повърхностните и подземните води, и
3. икономически анализ на водоземането по чл. 192, ал. 2, т. 1.

Чл. 156и. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Анализът по чл. 156з, т. 1 се извършва при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 135, т. 2 и наредбата по чл. 135, т. 9.

(2) При извършване на анализа по ал. 1 се определят:

1. повърхностните и подземните водни тела;
2. силно модифицираните и изкуствените повърхностни водни тела;
3. типовете повърхностни водни тела за всяка категория:
  - а) реки;
  - б) езера;
  - в) преходни води;
  - г) крайбрежни води.

Чл. 156к. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Прегледът на въздействието по чл. 156з, т. 2 включва определяне на водните тела, за които съществува риск да не постигнат поставените цели за опазване на околната среда.

Чл. 156л. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Информацията по чл. 156з - 156к се преразглежда и при необходимост се актуализира на всеки 6 години след първата актуализация.

Раздел V

(Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Програми от мерки за опазване и възстановяване на водите

Чл. 156м. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За всеки район за басейново управление и за всяка част от международен район за басейново управление се разработва програма от мерки, като се вземат предвид анализите по раздел IV и целите по раздел III.

(2) Министърът на околната среда и водите може да определи мерки, които са приложими във всички райони за басейново управление на водите и/или за частите от международните райони за басейново управление.

Чл. 156н. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Всяка програма включва основни, а при необходимост и допълнителни мерки.

(2) Основните мерки осигуряват изпълнението на минималните задължителни изисквания и включват:

1. мерките, необходими за прилагането на нормативните актове за опазване на водите;
2. мерките, които осигуряват прилагане на принципа за по-пълно възстановяване на разходите за водни услуги, включително и за ресурса и опазване на околната среда;
3. мерките за подпомагане на ефективното и устойчивото използване на водите за постигане на целите за опазване на околната среда по раздел III;
4. мерките за опазване на водите за питейно-битово водоснабдяване, включително мерките за опазване на качеството им, с оглед намаляване на степента на пречистване за получаване на води с питейни качества;

5. регулиране на водоземанията на пресни повърхностни и на подземни води, завиряване на пресни повърхностни води, което включва:

- а) издаване на разрешителни за водоземане;
  - б) вписване на разрешителните по буква "а" в регистрите по чл. 182 и 183 ;
  - в) периодичен преглед и актуализация на регулирането;
6. регулиране на изкуственото подхранване на подземните води, което включва:

- а) издаване на разрешително за изкуствено подхранване на подземните води;
- б) периодичен преглед и актуализация на регулирането;

7. регулиране на емисиите чрез определяне на забрани за въвеждане на замърсители от точкови източници на замърсяване или изисквания за издаване на разрешителни и техния периодичен преглед и актуализация;

8. определяне на забрани за въвеждане на замърсители от дифузни източници на замърсяване и мерки за предотвратяване или регулиране на замърсяването, включително чрез въвеждане на изисквания за случаите, когато такива не са регламентирани в националното законодателство, както и техния периодичен преглед и актуализация;

9. мерки за предотвратяване и намаляване на всички други значителни неблагоприятни въздействия върху състоянието на водите, установени при прегледа по чл. 156з, т. 2 с цел осигуряване на съвместимост между хидроморфоложките условия във водните тела и постигането на изискваното екологично състояние или добрия екологичен потенциал за водните тела, определени като изкуствени или силно модифицирани;

10. мерки за прекратяване замърсяването на повърхностни води с приоритетни вещества и за постепенно намаляване на замърсяването с други вещества, които могат да възпрепятстват постигането на целите за опазване на околната среда за повърхностните водни тела, определени в чл. 156а ;

11. други мерки за предотвратяване на техническите загуби на замърсители и за предотвратяване и/или намаляване въздействието на аварийни замърсявания в резултат от наводнения, които включват:

- а) системи за откриване или предупреждение за такива събития;
- б) всички подходящи мерки за намаляване на риска за водните екосистеми в случаите на непредвидени аварии.

(3) Допълнителните мерки са предназначени и се прилагат към основните мерки за постигане на целите по раздел III и могат да бъдат:

- 1. законодателни мерки;
- 2. административни мерки;
- 3. икономически и/или финансови мерки;
- 4. споразумения в областта на околната среда;
- 5. мерки за контрол на емисиите;
- 6. кодекси за добра практика;
- 7. възстановяване и създаване на влажни зони;
- 8. мерки за контрол на водоземането;
- 9. мерки за управление на потреблението, включително насърчаване на използването на водоспестяващи технологии в земеделието, промишлеността и бита, в районите, засегнати от засушаване;
- 10. мерки за ефективност и повторно използване на водите в промишлеността;
- 11. строителни проекти;
- 12. обезсоляващи инсталации;
- 13. проекти за възстановяване или реконструкция;

14. изкуствено подхранване на подземните води;
15. образователни проекти;
16. проучвателни, развойни и демонстрационни проекти;
17. други мерки.

(4) Програмите от мерки могат да съдържат освен мерките по ал. 2 и 3 и други мерки за осигуряване на допълнително опазване и възстановяване на водите, включително и за изпълнението на международни споразумения, по които Република България е страна.

Чл. 156о. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Когато данните от мониторинга или други данни показват, че целите за опазване на околната среда за дадено водно тяло не могат да бъдат постигнати чрез предвидените мерки и/или в поставения срок, за него се разработва програма, включваща:

1. изследване на причините за възможното неизпълнение;
2. преглед и при необходимост изменение на условията в издадените разрешителни;
3. преглед и при необходимост изменение на програмите за мониторинг;
4. предприемане на други мерки, включително установяване на по-строги индивидуални емисионни ограничения по реда на наредбата по чл. 135, т. 13 .

(2) Когато причините по ал. 1, т. 1 са резултат от изключителни и непредвидими обстоятелства, в т.ч. наводнения и продължителни засушавания, при условията на чл. 156д могат да не се изпълняват допълнителни мерки.

Чл. 156п. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Прилагането на програмите от мерки не може пряко или непряко да води до увеличаване на замърсяването на повърхностните и морските води, както и на околната среда.

Чл. 156р. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Програмите от мерки се разработват в рамките на плановете за управление на речните басейни.

(2) Програмите се преразглеждат и ако е необходимо в зависимост от постигнатите резултати, се актуализират на всеки 6 години.

(3) Всички нови или преразгледани мерки, отразени в актуализираната програма, се изпълняват до три години след утвърждаването им.

Раздел VI

(Предишен текст на Раздел III - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Планове за управление на речните басейни

(Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 157. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Планове за управление на речните басейни се разработват за всеки район за басейново управление на водите и съдържат:

1. общо описание на характеристиките на района за басейново управление съгласно раздел IV, включително:

а) за повърхностните води:

аа) карти с местоположението и границите на повърхностните водни тела;

аб) карти на екорегиионите и на типовете повърхностни водни тела;

ав) определяне на референтните условия за типовете повърхностни водни тела;

б) за подземните води карти с местонахождението и границите на подземните водни тела;

2. кратък преглед на значимите видове натиск и въздействие в резултат от човешка дейност върху състоянието на повърхностните води и подземните води, включително:

а) оценка на замърсяването от точкови източници;

б) оценка на замърсяването от дифузни източници, включително преглед на ползването на земите;

в) оценка на въздействието върху количеството на водите, включително водоземанията;

г) анализ на други въздействия в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите;

3. списък и карти на зоните за защита на водите;

4. карти на мрежите за мониторинг на повърхностните води, подземните води и на зоните за защита на водите;

5. карти с резултатите от мониторинга за:

а) екологичното и химичното състояние на повърхностните води;

б) количественото и химичното състояние на подземните води;

в) зоните за защита на водите;

6. списък на целите за опазване на околната среда за повърхностните и подземни водни тела и зоните за защита на водите, включително случаите по чл. 156в - 156е и свързаната с това информация;

7. кратък преглед на икономическия анализ на водоземането;

8. кратък преглед на програмите от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда, включително:

а) списък на мерките по чл. 156н, ал. 2, т. 1 ;

б) доклад за действията и списък на мерките по чл. 156н, ал. 2, т. 2 ;

в) списък на мерките по чл. 156н, ал. 2, т. 4 ;

г) списък на мерките чл. 156н, ал. 2, т. 5 и 6 , с посочване на регистрите на разрешителните за водоземане и на случаите, в които водоземането или завиряването нямат значимо въздействие върху състоянието на водите;

д) списък на мерките чл. 156н, ал. 2, т. 7 и 9 ;

е) описание на случаите на разрешено пряко отвеждане на замърсители в подземните води в съответствие с чл. 118а, ал. 2, 3, 4, 7 и 9 ;

ж) списък на мерките за предотвратяване замърсяването на водите с приоритетни вещества;

з) списък на мерките за предотвратяване или намаляване въздействието на аварийни замърсявания;

и) списък на мерките по чл. 156о ;

к) описание на допълнителните мерки;

л) описание на мерките по чл. 156п за предотвратяване замърсяването на морските води;

9. регистър на всички други подробни програми и планове в обхвата на района на басейново управление, отнасящи се за отделни подбасейни, сектори, проблеми или типове води, заедно с описание на съдържанието им;

10. списък на мерките за обсъждане с обществеността, постигнатите резултати при изпълнението им и свързаните с това изменения на плана;

11. наименование и адрес на компетентния орган за управление на водите;

12. лица за връзка и процедурите за получаване на документация и информация по раздел VII, както и за програмите от мерки и данните от мониторинга, извършен в съответствие с разпоредбите на раздел VIII и на наредбата по чл. 135, т. 14 .

Чл. 158. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При разработване на плановете за управление на речните басейни се ползват прогнозни разработки за нуждите от вода за различните сектори на икономиката и за административно-териториалните единици.

(2) За целите по ал. 1 всички ведомства и научни институти на бюджетна издръжка са

длъжни да осигуряват безвъзмездно необходимата налична информация.

Чл. 159. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Плановете за управление на речните басейни се преразглеждат и актуализират на всеки 6 години.

(2) Актуализацията на плана, освен информацията по чл. 157, съдържа и:

1. списък на всички изменения или актуализации за периода от публикуването на предходния план, включително кратък преглед на обстоятелствата по чл. 156в - 156е;

2. оценка на степента на изпълнение на целите за опазване на околната среда, включително представянето на карти с резултатите от мониторинга за времето на действие на предходния план, и обяснение за причините за неизпълнение на непостигнатите цели;

3. списък на мерките, предвидени в предходния план, които не са били предприети, и обяснение за причините;

4. списък на допълнителните мерки по чл. 156о, предвидени в предходния план.

Чл. 160. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Плановете за управление на речните басейни и актуализирането им се утвърждават от министъра на околната среда и водите.

Чл. 161. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 162. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 163. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 164. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 165. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 166. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 167. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 168. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Раздел VII

(Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Информирание на обществеността и консултации

Чл. 168а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При разработването, извършването на прегледа и актуализирането на плановете за управление на речните басейни се осигурява информация на обществеността за планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане.

Чл. 168б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За всеки район на басейново управление се публикуват и обявяват на обществеността, включително на водоползвателите, за консултации и писмени становища:

1. график и работна програма за разработването на плана за управление на речния басейн и обществените обсъждания, които е необходимо да се проведат;

2. междинен преглед на установените проблеми, свързани с управление на водите;

3. проект на план за управление на речния басейн.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя на обществеността:

1. по т. 1 - най-малко три години преди началото на периода, за който се отнася планът;

2. по т. 2 - най-малко две години преди началото на периода, за който се отнася планът;

3. по т. 3 - най-малко една година преди началото на периода, за който се отнася планът.

(3) Информацията по ал. 1 се публикува на интернет страницата на съответната басейнова дирекция и на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.

(4) Съобщението, че е обявена информацията по ал. 1, се публикува в два централни

ежедневника и в електронните средства за масова информация.

(5) В случаите по ал. 1, т. 3 при поискване се осигурява достъп до документите и информацията, използвани за разработването на проекта на план за управление на речния басейн.

Чл. 168в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Документите по чл. 168б, ал. 1 се обявяват на обществеността за становища за срок от 6 месеца.

(2) Всяко лице в срока по ал. 1 може да се консултира със съответната басейнова дирекция относно документите по чл. 168б, ал. 1 и да представи писмено становище.

(3) Становищата по ал. 2 са неразделна част от документацията към плана за управление на речния басейн.

Чл. 168г. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При актуализиране на плана за управление на речния басейн се прилагат разпоредбите на чл. 168б и 168в .

Раздел VIII

(Предишен текст на Раздел IV - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Мониторинг на водите и на зоните за защита на водите

(Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 169. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Мониторингът на водите и на зоните за защита на водите осигурява съгласуван и изчерпателен преглед на състоянието на водите във всеки район за басейново управление.

(2) Мониторингът се извършва по одобрени от министъра на околната среда и водите програми, разработени от басейновите дирекции в съответствие със спецификата на водните тела и техните характеристики.

(3) Прегледът по ал. 1 и програмите по ал. 2 са част от националната система за мониторинг на околната среда.

Чл. 169а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За мониторинг на повърхностните води се разработват програми за контролен, оперативен, а при необходимост и проучвателен мониторинг.

(2) Програмите за мониторинг на повърхностните води включват:

1. хидрологични и морфологични наблюдения, включително обем, водно количество и водно ниво за определяне на екологичното и химичното състояние и екологичния потенциал на водното тяло;

2. наблюдения за екологичното и химичното състояние и екологичния потенциал.

Чл. 169б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За мониторинг на подземните води се разработват програми за контролен и оперативен мониторинг.

(2) Програмите за мониторинг на подземните води включват наблюдения за химичното и количественото състояние на подземното водно тяло.

Чл. 169в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За зоните за защита на водите програмите по чл. 169а и 169б се допълват с наблюдения, свързани със спецификата на зоната, определени в закона и в акта за учредяването ѝ.

(2) Зоните за защита на водите, характеризирани като водни тела в риск, се включват в програмите за оперативен мониторинг на повърхностните и подземните води.

(3) В случаите по ал. 1 мониторинг се провежда и върху факторите, въздействащи върху състоянието на тези водни тела, включително въздействието, предизвикано от изпълнението на програмите от мерки.

(4) Мониторингът по ал. 1 продължава, докато за конкретната зона за защита на водите бъдат постигнати поставените с плана за управление на речния басейн цели за опазване на околната среда.

Чл. 170. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Мрежите за мониторинг на водите са:

1. за валежи и повърхностни води, включително твърд отток;
2. за подземни води;
3. за морските води;
4. контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води.

(2) Мрежите по ал. 1, т. 1, 2 и 3 включват пунктове и/или станции.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Редът и начинът за създаване на мрежите и изпълнение на дейностите по експлоатацията, поддръжката, комуникационното осигуряване и лабораторно-информационното обслужване се определят с наредбата по чл. 135, т. 14 .

Чл. 171. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите организира и ръководи мониторинга на водите.

(2) Измерванията, наблюденията и лабораторните анализи се извършват от басейновите дирекции по стандартизационни документи, а когато такива няма - по реда на чл. 170, ал. 3 .

(3) Данните по ал. 2 се събират и съхраняват от басейновите дирекции.

Чл. 172. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министерството на околната среда и водите и Министерството на транспорта създават и поддържат частта от мрежата за мониторинг на водите, отнасяща се за р. Дунав.

Чл. 173. (1) Оценка и прогнозите за количеството и качеството на водите по критериите, определени в този закон, се извършват, както следва:

1. на басейново ниво - от басейновите дирекции;
2. на национално ниво - от Министерството на околната среда и водите.

(2) Данните, оценките, тенденциите в изменението и прогнозите за количеството и качеството на водите се публикуват в Бюлетин за състоянието на водите на Република България.

Чл. 174. (1) Министърът на околната среда и водите може да задължи водоползвателите и/или ползвателите на водните обекти да провеждат собствен мониторинг за количеството и качеството на водите съгласно изискванията на чл. 171, ал. 2 .

(2) Лицата по ал. 1 съхраняват информацията за направените измервания за период 6 години.

(3) Органите по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 при осъществяване на контролните си функции имат право на достъп по всяко време до устройствата по ал. 1 и до информацията по ал. 2.

(4) При прекратяване на правото на водовземане и/или ползване на водния обект информацията по ал. 2 се предава в съответната басейнова дирекция за съхранение.

Чл. 175. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Данните от наблюденията и оценките, получени в резултат от мониторинга на водите, както и на собствения мониторинг, са основа за осъществяване на контрол и за налагане на санкции при нарушаване на нормативните изисквания.

Раздел IX

(Предишен текст на Раздел V - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Специализирани водностопански карти, регистри и информационна система
(Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 176. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Специализираните водностопански карти, регистри и информационната система осигуряват данни за собствеността и състоянието на водните обекти и съдържащите се в тях води на територията на страната, както и за

съществуващите водностопански системи и съоръжения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Картите, регистрите и информационната система по ал. 1 се водят с цел осигуряване на рационалното използване на водните обекти, тяхното възстановяване и опазване.

Чл. 177. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Данните от специализираните карти, регистрите и информационната система характеризират състоянието на водите и водните обекти по качествени и количествени показатели, степен на тяхната изученост и използване.

(2) Данните по ал. 1 се актуализират в съответствие с данните от мониторинга по раздел IV.

Чл. 178. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Регистрите по чл. 176, ал. 1 и информационната система за съответните райони за басейново управление на водите се водят от басейновите дирекции.

(2) Съдържанието на специализираните водностопански карти, регистри и информационната система, условията и редът за създаването и поддържането им се определят с наредба на министъра на околната среда и водите и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 179. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Водните обекти се нанасят и регистрират в картите и регистрите по чл. 176, ал. 1 по характеристики съобразно елементите им.

Чл. 180. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Картите и регистрите по чл. 176, ал. 1 са публични.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Лицата могат да ползват данни от картите и регистрите по чл. 176, ал. 1 срещу заплащане.

(3) Таксите за услугите по ал. 2 се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 181. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Въз основа на данните по чл. 177 се съставят водностопански баланси и оценки за състоянието на водите и водните обекти.

Раздел X

(Предишен текст на Раздел VI - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Регистри

Чл. 182. (1) Регистрите по този раздел се водят от:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) басейновите дирекции за:

а) разрешителните по чл. 52, ал. 1, т. 3 ;

б) зоните за защита на водите по чл. 119а ;

в) програмите и плановете по чл. 157, т. 9 ;

г) на водоземните съоръжения за подземни води по чл. 118г, ал. 3 ;

д) на съоръженията по чл. 118е, ал. 1 ;

2. (изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) министрите по чл. 10, ал. 1, т. 1, 2 и 3 , които сключват концесионния договор;

3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) общинските администрации - по чл. 41, ал. 3, т. 2 .

(2) Басейновите дирекции регистрират и молбите за съответните водоземания и/или ползвания.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В регистрите по ал. 1 се вписват измененията на обстоятелствата, подлежащи на регистрация.

Чл. 183. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите:

1. води регистър за разрешителните по чл. 52, ал. 1, т. 1 и 2 ;

2. води регистър за предоставените концесии за води - изключителна държавна собственост;

2а. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) води регистъра по чл. 118г, ал. 1 ;

3. обобщава регистрите по чл. 182, ал. 1 .

Чл. 184. (1) Регистрите по този раздел са публични.

(2) За ползването на съответната информация се заплаща такса, определена с акт на Министерския съвет.

Раздел XI

(Предишен текст на Раздел VII - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Контрол върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения

Чл. 185. (1) Контролът по този раздел се провежда от органите по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 по отношение на спазването на нормативните изисквания и плановете, както и на условията и изискванията по чл. 56 .

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява и по искане на засегнатите лица.

(3) Разходите за установяване на нарушението по реда на ал. 2 се заплащат от нарушителя.

Чл. 186. Контролът върху опазването на водните обекти, съоръжения и системи се провежда от органите по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 по отношение на спазването на нормативните изисквания и плановете, както и на условията и изискванията за осъществяване на водовземане.

Чл. 187. (1) Министерството на околната среда и водите контролира:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) количеството и качеството на водите;

2. спазването на изискванията на разрешителното за водовземане, когато е издадено от министъра на околната среда и водите;

3. спазването на условията по концесионните договори за води - изключителна държавна собственост;

4. проектните параметри на водностопанските съоръжения и системи, елементи от които са комплексните и значими язовири, посочени в приложение № 1, състоянието на контролно-измервателните им устройства, състоянието на мрежите за количествена и качествена характеристика на водите;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) спазването на предписания режим за използване на водите на комплексните и значими язовири, посочени в приложение № 1.

(2) Министърът на околната среда и водите издава:

1. методики за контрол на водните ресурси;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) методики за разработване на водните баланси, на водностопанските баланси и националния баланс на водите;

3. методики за разпределение на водите на язовирите и за използване на водните ресурси;

4. методика за определяне на експлоатационните ресурси на подземните води.

Чл. 188. (1) Басейновите дирекции контролират:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) състоянието и проводимостта на речните легла и на заустващите съоръжения;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) извършването на дейности в речните легла;

3. състоянието и правилната експлоатация на:

а) водовземните съоръжения, съоръженията за използване на повърхностните и подземните води и съоръженията за измерване на водните количества;

б) (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);

в) (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);

г) (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);

д) контролно-измервателните уредби на хидротехническите съоръжения, хвостохранилищата, шламоохранилищата, насипищата и системите за следене на сигурността им;

4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изпълнението на условията на издадените разрешителни по този закон;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) количеството и качеството на водите;

6. поддържането на минимално допустимия отток в реките;

7. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) собствения мониторинг на водите;

8. пречиствателните станции за отпадъчни води;

9. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изпълнението на задълженията за заплащане на таксите по чл. 194, ал. 1, т. 1 - 3 ;

10. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) спазването на забраните и ограниченията в границите на санитарно-охранителните зони;

11. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изпълнението на програмите от мерки по раздел V.

(2) Информация за резултатите от извършената контролна дейност по ал. 1 се изпраща ежемесечно в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 189. Министърът на здравеопазването контролира:

1. качеството на водите, предназначени за питейно-битови нужди;

2. качеството на минералните води, предназначени за пиене или използвани за профилактични, лечебни и хигиенни цели, включително и на бутилираните минерални води в търговската мрежа;

3. качеството на водите, предназначени за къпане.

Чл. 190. (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на земеделието и горите и министърът на икономиката и енергетиката контролират състоянието на водните обекти и на водностопанските системи и съоръжения в рамките на своята компетентност.

(2) Министърът на транспорта контролира ползването за транспортни цели на вътрешните морски води и водите на териториалното море и на водите на р. Дунав.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на държавната политика при бедствия и аварии контролира изготвянето на аварийните планове по този закон и изпълнението на предписанията към тях.

Чл. 191. (1) (Предишен текст на чл. 191 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Кметът на общината контролира:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изграждането, поддържането и правилната експлоатация на канализационните мрежи и съоръженията за пречистване на битови отпадъчни води;

2. изграждането, поддържането и експлоатацията на водностопанските системи по чл. 19, т. 4 ;

3. изграждането и регистрацията на кладенците за индивидуално водовземане от подземните води на територията на общината.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изпълнението на дейностите по ал. 1 се контролира от областните управители.

Глава единадесета

ФИНАНСОВА ОРГАНИЗАЦИЯ И ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ

Чл. 192. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Икономическото регулиране се основава на принципа за възстановяването на разходите за водните услуги, включително тези за околната среда и за ресурса и на принципа "замърсителят плаща".

(2) За целите на икономическото регулиране се:

1. разработва икономически анализ на водовземането;
2. провежда ценова политика, която осигурява подходящи стимули за потребителите за ефективно използване на водите с оглед постигането на целите за опазване на околната среда.

Чл. 192а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Икономическият анализ по чл. 192, ал. 2, т. 1 се разработва за всеки район за басейново управление на водите и съдържа:

1. оценка на приноса на различните водоползватели, разпределени най-малко в категориите промишленост, земеделие и домакинства, към възстановяване на разходите за водни услуги;

2. пълна и подробна информация за възстановяване на разходите за водни услуги предвид дългосрочните прогнози за предлагане и потребление на води, а когато е необходимо, и:

а) оценка на количествата, цените и разходите, свързани с водните услуги;

б) оценка и прогнози за необходимите инвестиции;

3. преценка за най-ефективната от гледна точка на съотношението "разходи - ползи" комбинация от мерки, която да бъде включена в програмата по раздел V.

(2) При определяне на обема на информацията по ал. 1 се вземат предвид и разходите за събиране на съответните данни.

Чл. 192б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Ценовата политика по чл. 192, ал. 2, т. 2 и оценката по чл. 192а, ал. 1, т. 1 се съобразяват със социалния и икономическия ефект и ефекта за опазване на околната среда от възстановяването на разходите, както и с географските и климатичните условия в съответните райони.

Чл. 192в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Мерките за осигуряване на ценовата политика по чл. 192, ал. 2, т. 2 и приносът на водоползватели по чл. 192а, ал. 1, т. 1 се включват в плановете за управление на речните басейни.

Чл. 193. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., бр. 18 от 2005 г., в сила от 1.06.2005 г., бр. 65 от 2006 г.) Общественият отношения, свързани с услугите за водоснабдяване и канализация, се уреждат със Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, при спазване на изискванията на този закон.

Чл. 194. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., доп., бр. 34 от 2001 г., изм. и доп., бр. 94 от 2005 г., изм., бр. 65 от 2006 г.) (1) За правото на използване на водите се заплащат:

1. такса за водовземане от:

а) повърхностни води;

б) подземни води;

в) минерални води;

2. такса за ползване на воден обект за:

а) изземване на наносни отложения от повърхностните води;

б) аквакултури и свързаните с тях дейности;

в) отдих и воден спорт;

3. такса за замърсяване за:

а) заустване на отпадъчни води в повърхностни води;

б) отвеждане на замърсители в подземните води;

4. концесионно плащане.

(2) Таксата по ал. 1, т. 1 се определя на база отчетния обем вода, освен в случаите на водовземане от минерални води.

(3) Таксата за водовземане от минерални води се определя на база разрешен обем

вода и температурата на минералната вода.

(4) Таксата по ал. 1, т. 2 се определя на база ползваните обеми или площи от водния обект.

(5) Таксата по ал. 1, т. 3 се определя на база масата на индивидуалните замърсители.

(6) Размерът на таксите по ал. 1, т. 1 - 3 се определя с тарифа на Министерския съвет.

(7) Такса за водовземане по ал. 1, т. 1, букви "а" и "б" не се заплаща в случаите:

1. по чл. 43, ал. 2 ;

2. на пожарогасене;

3. когато водовземането е с цел отводняване.

Чл. 194а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Отнетият при водовземането обем вода или обемът на отпадъчните води се измерва посредством отговарящи на нормативните изисквания сертифицирани измервателни устройства.

(2) Таксата по чл. 194, ал. 1, т. 1 и 3 се определя на база разрешения годишен обем вода до монтиране или при повреда на устройствата по ал. 1.

(3) В случаите на повреда на устройствата по ал. 1 титулярят на разрешително за водовземане е длъжен незабавно да уведоми контролиращия орган и да отстрани повредата в срок до един месец.

Чл. 195. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., бр. 65 от 2006 г.) (1) Заплащането за особено право на ползване върху води - изключителна държавна собственост, и водни обекти - публична държавна собственост, включва концесионно плащане.

(2) Концесионното плащане при концесии за минерални води се определя на база предоставеното количество минерална вода.

Чл. 195а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Таксите по чл. 194, ал. 1, т. 1 - 3 , както и глобите и имуществените санкции по този закон, наложени от органите по чл. 201, ал. 2 , се заплащат по бюджетната сметка на басейновата дирекция или на Министерството на околната среда и водите, посочена във:

1. разрешителното, с което е предоставено правото за използване на водите;

2. наказателното постановление.

(2) При всяко плащане титулярят на разрешителното изпраща на органа, издал разрешителното, копие от платежния документ.

Чл. 195б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси по този закон се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от министъра на околната среда и водите или от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл. 166 от Данъчно-осигурително процесуалния кодекс .

(2) Актът по ал. 1 се съставя въз основа на писмени доказателства, включващи:

1. извлечения от сметките, по които постъпват таксите;

2. платежни и други счетоводни документи, издадени от лицата, използващи водите;

3. покана към лицето за доброволно изпълнение;

4. констативни протоколи от извършения контрол за изпълнение на задължението.

Чл. 195в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Невнесените в срок такси по закона се събират принудително заедно с лихвите и разноските от Агенцията за държавни вземания по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс .

(2) Събраните суми от Агенцията за държавни вземания постъпват по сметката, посочена в отправеното искане за събирането им.

Чл. 196. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., предишен текст на чл. 196, бр. 65 от 2006 г.) В Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда постъпват:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за

замърсяване;

2. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
3. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
4. постъпленията от възстановяването на разходи съгласно чл. 199 ;
5. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) глобите или имуществените санкции налагани за нарушаване разпоредбите на този закон от органите по чл. 201, ал. 2 ;
6. (отм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.);
7. средства, предоставени по международни споразумения и програми;
8. дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
9. постъпления от лихви;
10. обезщетения, получени от физически и юридически лица за нанесени от тях вреди по чл. 202 ;
11. други приходи на основание на нормативен акт.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Таксите по ал. 1, т. 1 и глобите и имуществените санкции по ал. 1, т. 5 постъпват в Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда чрез трансфер от бюджетните сметки на басейновите дирекции или на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 197. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Средствата по чл. 196 се разходват за:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изграждането на мрежите и изпълнението на програмите за мониторинг на водите по раздел VIII на глава десета;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) разработването и актуализирането на плановете за управление на речните басейни по чл. 149, ал. 1 ;
3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) дейността по контрола върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения съгласно раздел XI на глава десета;
4. проучвания и приложни научни изследвания по теми в обхвата на действие на закона;
5. пряко финансиране или съфинансиране на капиталови разходи за придобиване на дълготрайни материални активи, за придобиване на нематериални дълготрайни активи и за основен ремонт, свързани с дейности и мероприятия в обхвата на действие на закона;
6. пряко финансиране или съфинансиране на дейности или мероприятия в обхвата на действие на закона, които нямат характер на капиталови разходи;
7. изграждане на съоръжения за подобряване на питейно-битовото водоснабдяване на населението, за отвеждане и за пречистване на битовите отпадъчни води;
8. заплащане на услуги от научен и технически характер, експертизи и оценки, възложени от органите по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 ;
9. подпомагане издръжката на басейновите дирекции, както и разходите, свързани с материално-техническото осигуряване и текущата дейност на басейновите съвети;
- 9а. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) проучване и стопанисване на минералните води по чл. 14, т. 2 ;
10. други дейности, свързани с постигането на целите по чл. 2 .

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Средствата по чл. 196 се разходват съгласно правилата за работа на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда.

Чл. 198. (1) Финансирането на проекти, обекти и мероприятия в обхвата на действие на закона със средства от държавния бюджет се извършва и чрез предоставянето на целеви субсидии.

(2) Проекти, обекти и мероприятия с местно значение се финансират и със средства от

общинските бюджети или с общински извънбюджетни средства.

Глава дванадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА И ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 199. (1) Министърът на околната среда и водите може да разпореда принудителни административни мерки в случаите на:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) аварийни и бедствени ситуации, предизвикани от действия или бездействие на водоползватели в процеса на водовземаването и/или ползването на водните обекти и експлоатацията на водностопанските системи и съоръжения;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) възникването на непосредствена опасност от замърсявания, увреждания или погиване на околната среда, на хора или на имущества на държавата, общините, физически или юридически лица в резултат на действия или бездействие на водоползватели;

3. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) водовземање от минерални води без издадено разрешително или предоставена концесия.

(2) В заповедта по ал. 1 се определят мотивите и размерът на разходите за извършването на необходимите дейности и мероприятия.

(3) Разходите се заплащат от лицата, които са задължени по силата на закона или на разрешителното да извършат дейностите и мероприятията по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Разходите по този член могат да се заплащат предварително със средства от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, като след влизането в сила на заповедта по ал. 1 задълженото лице е длъжно да ги възстанови.

(5) Ако задълженото лице не стори това, вземането подлежи на принудително изпълнение по реда на Закона за събиране на държавните вземания.

(6) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва от засегнатите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 199а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) (1) При прилагане на принудителните административни мерки министърът на околната среда и водите:

1. прекратява водовземаването и/или ползването на водните обекти;

2. спира дейностите, в резултат на които се замърсяват водите или се разрушават леглата или бреговете на реките;

3. спира дейностите, в резултат на които се нарушават обществени интереси и/или придобити права.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Прилагането на принудителните административни мерки се извършва от оправомощени от министъра на околната среда и водите длъжностни лица чрез:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) пломбиране на съоръженията за водовземање;

2. запечатване на обекти, от дейността на които се замърсяват водите;

3. пломбиране на машини и съоръжения, чрез които се разрушават леглата или бреговете на реките.

Чл. 200. (1) Наказва се с глоба, съответно имуществена санкция, освен ако не подлежи на по-тежко наказание, физическото или юридическото лице, което:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) ползва води без необходимото за това основание или в отклонение на предвидените условия в разрешителното или договора:

а) с количество до 1 л на секунда - от 150 лв. до 1000 лв.;

б) с количество от 1 л на секунда до 10 л на секунда - от 500 лв. до 5000 лв.;

в) с количество от 10 л на секунда до 100 л на секунда - от 1000 лв. до 10 000 лв.;

г) с количество над 100 л на секунда или води по чл. 14, т. 2 - от 10 000 лв. до 25 000 лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) ползва водни обекти, водностопански съоръжения и системи или изгражда такива без необходимото за това основание или в отклонение от предвидените условия в разрешителното - от 2000 лв. до 10 000 лв.;

3. замърси водите, разруши леглата или бреговете на реките в нарушение на забраните, съдържащи се в чл. 132, 134, 143 и 144 - от 5000 лв. до 15 000 лв.;

4. наруши правилата за деклариране, отчитане и контролиране при осъществяване на водовземането - от 150 лв. до 1000 лв.;

5. повреди водностопански и хидрометрични съоръжения и устройства или наруши правилната експлоатация и регламентирания режим на тяхната работа - от 500 лв. до 5000 лв.;

6. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изхвърли отпадъчни води във водните обекти и канализационната система, като наруши емисионните норми и изисквания - от 1000 лв. до 5000 лв.;

7. използва принадлежащите към водните обекти земи или земите на крайбрежните заливаеми ивици не по предназначение - от 2000 лв. до 10 000 лв.;

8. укрие информация относно аварийни ситуации във водните обекти - от 500 лв. до 5000 лв.;

9. укрие проектна документация за обектите, които могат да повлияят върху естественото състояние на водите - от 5000 лв. до 10 000 лв.;

10. не осигури достъп на контролните органи за извършване на измервания и анализи - от 150 лв. до 500 лв.;

11. унищожи или подправи данни и информация - от 1000 лв. до 10 000 лв.;

12. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не изпълни задължение за уведомяване на компетентните органи относно обстоятелства, имащи значение за опазването на водите и защита от вредното им въздействие - от 200 до 2000 лв.;

13. повреди или разруши пунктове или станции от националните мрежи за мониторинг - от 10 000 лв. до 25 000 лв.;

14. не изпълни задължението за обявяване на ограниченията и забраните по чл. 42 - от 200 лв. до 2000 лв.;

15. не изпълни предписанията по чл. 138, ал. 3 - от 500 лв. до 5000 лв.;

16. разпространява в търговската мрежа бутилирана минерална вода без съответния сертификат - от 10 000 лева до 25 000 лева;

17. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) осъществява водовземане за стопански цели или заустване на отпадъчни води без монтирано и пломбирано измервателно устройство - от 500 до 5000 лв.;

18. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) пречи на контролните органи да изпълняват задълженията си по този закон - от 1000 до 5000 лв.;

19. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) наруши определените охранителни режими в границите на санитарно-охранителни зони - от 2000 до 10 000 лв.;

20. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не поддържа охранителните съоръжения и маркировката на санитарно-охранителните зони - от 500 до 1000 лв.;

21. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) строи или ползва строителна постройка извън целите на предоставеното право за използване на водите на разстояние 50 м от водното течение - от 2000 до 10 000 лв.;

22. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) разполага плаващи и подводни съоръжения на

разстояние по-малко от 1000 м от язовирни стени и съоръженията към тях - от 10 000 до 25 000 лв.;

23. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) добива разсипно злато или инертни материали в леглата на реките и деретата с механизация и без разрешително за ползване на воден обект - от 10 000 до 50 000 лв.;

24. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) наруши забраните по чл. 118а, ал. 1 и чл. 118в - от 2000 до 10 000 лв.;

25. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не изпълни мерки, предвидени в програмите по раздел V от глава десета - 1000 до 5000 лв.;

26. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) експлоатира водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване или за минерални води без изградена санитарно-охранителна зона - от 1000 до 5000 лв.;

27. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) надвиши разрешените водни количества или не спази определения максимален обем в графици по чл. 56, ал. 7 - от 1500 до 5000 лв.;

28. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не консервира или не ликвидира водовземни съоръжения за подземни води, които не се използват - от 300 до 1000 лв.;

29. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не извършва собствен мониторинг на количеството и/или качеството на водите - от 500 до 5000 лв.;

30. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не отстрани повредата на измервателните устройства в срока по чл. 194а, ал. 3 - от 2000 до 5000 лв.;

31. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не изпълни или допусне да не се изпълнят предписанията на контролните органи - от 1000 до 5000 лв.;

32. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) възпрепятства упражняването на права, предоставени по реда на този закон - от 2000 до 5000 лв.;

33. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не изпълни задълженията си по чл. 44, ал. 4 и 5 - от 300 до 500 лв.;

34. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) подава вода за питейно-битови цели с качество, неотговарящо на изискванията на наредбата по чл. 135, т. 3 - от 5000 до 15 000 лв.;

35. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не провежда мониторинг на качеството на водата за питейно-битови цели и/или не предоставя данните от извършения мониторинг на органите по чл. 155а и 189 - от 1000 до 5000 лв.;

36. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не информира потребителите в случаите на установени отклонения в качеството на водата за питейно-битови цели, когато отклоненията могат да създадат риск за здравето - от 10 000 до 25 000 лв.;

37. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) подава вода за питейно-битови цели в случаите по чл. 48, ал. 3 без издадено разрешение по чл. 155а, ал. 1, т. 1 - от 10 000 до 25 000 лв.;

38. (предишна т. 17, изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) за всички останали случаи на нарушаване на забрани или неизпълнение на задължения по този закон - от 500 до 2000 лв.

(2) С наказанието по ал. 1 се наказва и физическото лице или представителят на юридическото лице, поръчало или възложило извършването на действия по ал. 1, когато самите действия представляват административно нарушение.

(3) Когато нарушението по ал. 1, т. 2, 3, 7 и 13 е извършване на строителство, глобата или санкцията е от 10 000 лв. до 25 000 лв.

(4) За повторно нарушение по ал. 1 и 2 глобата или санкцията е от 1000 лв. до 50 000 лв.

Чл. 200а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Длъжностно лице, което допусне включване на нови потребители, заустващи отпадъчни води към канализационните системи на

населените места и селищните образувания, в случаите, в които канализационната система не може да осигури отвеждането и пречистването на отпадъчните води преди изменение на издадените или издаването на нови разрешителни за заустване на отпадъчни води и преди изграждането или разширението на необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води, се наказва с глоба от 5000 до 15 000 лв.

(2) Длъжностно лице, което не изпълни задълженията си по закона или допусне друго лице да не изпълни задълженията си по закона извън случаите по ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(3) Длъжностно лице, което наруши императивни разпоредби на нормативните актове по прилагането на този закон, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Чл. 200б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Наказателните постановления, с които е наложена глоба или имуществена санкция до 500 лв., не подлежат на обжалване.

Чл. 201. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 200, ал. 1 се съставят от длъжностни лица, оправомощени от министъра на околната среда и водите или от директорите на басейновите дирекции.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 изм. и доп., бр. 65 от 2006 г.) Наказателните постановления се издават от министъра на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностни лица или от директорите на басейновите дирекции.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Актове за нарушенията по чл. 200, ал. 1, т. 2, 5 и 7 се съставят и от длъжностни лица, оправомощени от органите по чл. 190, ал. 1 и 2 .

(4) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 108 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г.) Наказателните постановления по ал. 3 се издават от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите, министъра на транспорта и министъра на икономиката и енергетиката или от оправомощени от съответния министър длъжностни лица.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Актове за нарушенията по чл. 200, ал. 1, т. 15 се съставят и от длъжностни лица, оправомощени от органа по чл. 190, ал. 3 .

(6) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Наказателните постановления по ал. 5 се издават от министъра на държавната политика при бедствия и аварии.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Актовете за нарушенията по чл. 200, ал. 1, т. 16 и т. 33 - 36 се съставят от длъжностни лица, определени в Закона за здравето .

(8) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 65 от 2006 г.) Наказателните постановления по ал. 7 се издават от директора на регионалната инспекция по опазване и контрол на общественото здраве.

(9) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 202. (1) Всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил на други лица в нарушение на действащите разпоредби по ползването и опазването на водите и на условията на издадените разрешителни.

(2) Отговорността за вреди по ал. 1 не освобождава лицето от заплащане на водовземането, както и от разходите за възстановяване на предишното положение.

(3) В случаите, когато са увредени растителността и животинският свят във водните обекти - публична държавна собственост, оправомощен да заведе исковете за поправяне на вредите е:

1. министърът на околната среда и водите, ако вредите са настъпили на територията на повече от една област;

2. областният управител, ако вредите са настъпили на територията на повече от една община;

3. кметът на общината, ако вредите са настъпили на територията на една община.

(4) Исковете по ал. 2 и 3 могат да бъдат заведени и от организации с нестопанска цел, чийто предмет на дейност е опазване на околната среда. В този случай съдът служебно прилага чл. 31 от Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 202а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Глобите и имуществените санкции се заплащат по сметката на контролиращия орган, посочена в акта, с който се налагат.

Чл. 203. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 84 от 2003 г.) Потребителите и водоползвателите на вода и ползващите услугите отвеждане и пречистване на отпадни води и други услуги, предвидени в този закон - неизправни длъжници, носят отговорност за задълженията си, като дължимите суми се събират по реда на чл. 237, буква "к" от Гражданския процесуален кодекс въз основа на извлечение от сметките.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) По смисъла на този закон:

1. "воден режим" е съвкупност от показатели, характеризиращи количественото и качественото състояние на водите във водните обекти и неговото изменение във времето и пространството;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "воден баланс" е съотношение между валежите, оттока, изпарението и филтрацията, характеризиращо количественото състояние на водите по речни басейни или по водни обекти;

3. "водни ресурси" са повърхностните и подземните води, намиращи се във водните обекти, които се използват или могат да бъдат използвани;

4. "водностопански баланс" е съотношението между наличните водни ресурси и нуждите от вода по време и място, определено с цел установяване възможностите за задоволяване потребностите от вода;

5. "водностопански отношения" са отношенията, възникнали в процеса на дейностите на лицата, свързани с ползването, възстановяването и опазването на водите и водните обекти;

6. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "водоносен хоризонт" е един или повече водонаситени геоложки пласта/слоя или тектонски нарушена зона, имащи обща хидравлична свързаност, достатъчна порестост и водопропускливост, позволяваща приток и черпене на значителни количества подземни води;

7. "водовземането" обхваща всички дейности, свързани с отнемане на води от водните обекти;

8. "възвратими води" са частта от предоставените за използване води, която се връща обратно във водни обекти;

9. "допустим добив" е добивът при допустимото понижение на водното ниво, допустимите температурни изменения, допустимото качество на водите и допустимото въздействие върху околната среда;

10. "експлоатационни ресурси на подземните води" е допустимият и технически възможен средногодишен добив на подземни води;

11. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "индивидуални емисионни ограничения" са стойностите на масата, изразена с някои специфични параметри, концентрация и/или емисионно ниво, определени в разрешителните за заустване на отпадъчни води при прилагане на комбинирания подход, които не трябва да бъдат надвишавани през даден период от време;

12. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "замърсяване" е всяко пряко или непряко въвеждане във въздуха, водите или почвата в резултат на човешка дейност, на вещества или топлина, които могат да:

а) бъдат вредни за човешкото здраве или за качеството на водните екосистеми, или на пряко зависещи от тях сухоземни екосистеми;

б) причинят материални вреди;

в) влошат или да възпрепятстват законоустановеното ползване на околната среда;

13. "земни недра" е частта от земната кора, достъпна за човешка дейност;

14. "извори" са естественото възходящо или низходящо, безнапорно или напорно изтичане на подземни води на земната повърхност;

15. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);

16. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "крайбрежни заливаеми ивици на реките" са земите, които се заливат:

а) в границите на корекциите на реките в населените места и между реката и дигите - при наличие на диги;

б) при протичане на водни количества с обезпеченост 20 на сто или повторемост един път на 5 години - за речни участъци с неизградени корекции или защитни съоръжения;

17. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "минерални води" са подземните води от находищата, посочени в приложение № 2 към този закон, а в останалите случаи, за които има издаден сертификат и/или комплексна балнеологична оценка от Министерството на здравеопазването и/или стопанска оценка от Министерството на околната среда и водите;

18. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "мониторинг на водите" са измервания, наблюдения и оценки за определяне на състоянието на водите;

19. "насипища" са натрупаните технологични отпадъци от проучването, добива и/или първичната преработка на подземни богатства, с изключение на хвостохранилищата и шламохранилищата;

20. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "непредвидими или изключителни" са извънредни обстоятелства, причинени от природни бедствия или аварийни ситуации, чието настъпване не може да бъде предвидено и чиито последици не могат да бъдат предотвратени;

21. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "ниво на средни води" е нивото на водната повърхност, което съответства на средното многогодишно водно количество, протичащо по речното легло;

22. "повторно" е нарушението, когато е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид;

23. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "повърхностни води" са водите на сушата, с изключение на подземните води, както и преходните води и крайбрежните морски води, освен по отношение на химичното състояние, в който случай се включват и вътрешните морски води и водите на териториалното море;

24. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "подземни води" са всички води, намиращи се под повърхността на земята във водонаситената зона, в пряк контакт със земните пластове;

25. "ползване" на водния обект е всяка дейност в него, която, без да е свързана с отнемане на водите му, притежава потенциал за въздействие върху режима на водите;

26. "принадлежащи земи на водохранилища" са земите, които се заливат при максимално напълване на водохранилището;

27. "принадлежащи земи на реки" са земите от леглата на реките, които се заливат при

ниво на средните води;

28. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "речен басейн" е територията от земната повърхност, от която посредством поредица от потоци, реки и езера целият повърхностен отток се влива в морето в единствено речно устие, естуар или делта;

29. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "трансгранични води" са повърхностни или подземни води, които пресичат границата между Република България и една или повече съседни държави;

30. "управление на водите" включва дейностите по използване, опазване и възстановяване на водите, както и дейностите по предпазването от вредното им въздействие;

воден поток зауства в друг воден поток, езеро или море;

32. (нова - ДВ, бр. 42 от 2003 г.) "водоснабдителна система" е съвкупност от довеждащи и разпределителни водопроводи и съоръжения, чрез които се извършват добиване на природни води, пречистване и/или обеззаразяване до необходимите качества и доставяне до потребителите;

33. (нова - ДВ, бр. 42 от 2003 г.) "канализационна система" е съвкупност от канализационни проводни, колектори и съоръжения, чрез които се извършват отвеждане на отпадъчните води, пречистването им до необходимите качества и заустването им в съответния воден обект;

34. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "воден обект" е постоянно или временно съсредоточаване на води със съответни граници, обем и воден режим в земните недра и в естествено или изкуствено създадени форми на релефа заедно с принадлежащите към тях земи;

35. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "води на сушата" са всички стоящи или течащи води на повърхността на земята и всички подземни води откъм страната на брега от изходните линии, от които се измерва ширината на териториалното море;

36. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "вода, предназначена за питейно-битови цели" е повърхностна или подземна вода в нейното природно състояние или след обработка, предназначена за пиене, приготвяне на храна и други битови цели, доставяна чрез водопроводна система или от цистерна, в бутилки, кутии или други опаковки, както и водите, използвани за производство на хранителни, лекарствени или козметични продукти или вещества, предназначени за консумация от човека, в случай че качеството на водата може да окаже влияние върху качеството на крайните продукти;

37. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "водно тяло" е самостоятелна и значима част от повърхностните или подземните води;

38. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро екологично състояние" е състоянието на повърхностното водно тяло, в което стойностите на биологичните елементи за качество или на хидрохимичните и хидроморфологичните елементи в резултат от човешка дейност показват малки отклонения от стойностите, характерни за ненарушени естествени условия за съответния тип водно тяло;

39. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро количествено състояние на подземните води" е състоянието, при което нивото на водите в подземното водно тяло е такова, че разполагаемите ресурси от подземни води не са повлияни от дългосрочния годишен темп на водовземане, т.е. водовземането не превишава експлоатационните ресурси на подземните води във водното тяло;

40. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро състояние на повърхностните води" е състоянието, постигнато за повърхностното водно тяло, при което и екологичното, и

химичното състояние на водното тяло са най-малко "добри";

41. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро състояние на подземните води" е състоянието, постигнато за подземното водно тяло, при което и количественото, и химичното състояние на водното тяло са най-малко "добри";

42. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро химично състояние на повърхностните води" е химичното състояние на повърхностно водно тяло, в което концентрациите на замърсителите не надвишават установените стандарти за качество на околната среда;

43. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро химично състояние на подземните води" е химичното състояние на подземно водно тяло, в което концентрациите на замърсителите не надвишават определения стандарт за качество на подземните води;

44. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добър екологичен потенциал" е състоянието на силно модифицирано или изкуствено водно тяло, което може да бъде постигнато с допустими изменения на околната среда с икономически обосновани мерки;

45. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "езеро" е естествено водно тяло със стоящи повърхностни води, формирано във вдлъбната форма на релефа;

46. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "стандарт за качество на околната среда" е концентрацията на определени замърсители или група замърсители във водата, седиментите или живата част на екосистемата, която не трябва да бъде превишавана с цел опазване на човешкото здраве и околната среда;

47. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "екологично състояние на повърхностните води" е състояние на повърхностното водно тяло, оценявано по стойностите на биологичните елементи за качество и на хидрохимичните и хидроморфологичните елементи;

48. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "емисионна норма" са стойностите на масата, изразена чрез определени специфични параметри, концентрацията и/или нивото на емисията, които не бива да бъдат превишавани през един или през няколко периода от време;

49. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "регулиране на емисиите" е специфично ограничаване на емисиите чрез определяне на емисионни норми или чрез определяне на ограничения или условия за въздействията, естеството им или други характеристики на емисиите или условията на експлоатация, които въздействат върху емисиите;

50. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "замърсител" е всяко вещество, което при наличие над определена концентрация може да повлияе неблагоприятно върху естественото химично състояние на водите;

51. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "изкуствено водно тяло" е повърхностно водно тяло, създадено в резултат на човешка дейност;

52. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "количествено състояние на подземните води" е показател на степента, в която водовземаването или естественото дрениране от подземните води въздейства върху подземното водно тяло;

53. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "комбиниран подход" е регулиране на заустването на отпадъчни води в повърхностни водни тела чрез едновременно прилагане на най-добрите налични техники и/или емисионни норми при източника на отпадъчни води, от една страна, и изискванията за постигане на целите за качеството на водите в повърхностното водно тялоприемник на отпадъчните води, от друга страна; в случаите на дифузни източници на замърсяване регулирането включва при необходимост и най-добрите екологични практики;

54. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "крайбрежни морски води" са повърхностните води, ограничени от крайбрежната линия, всяка точка на която е на разстояние една морска миля

към страната на морето от най-близката точка на изходните линии, от които се измерва ширината на териториалното море;

55. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "разполагаеми ресурси на подземните води" са естествените ресурси на подземните води, намалени с дългосрочните средногодишни водни количества, необходими за постигане на целите за опазване на околната среда на свързаните с тях повърхностни водни тела, за избягване на значително влошаване на екологичното им състояние и увреждане на сухоземните екосистеми, свързани с тези тела;

56. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "естествени ресурси на подземните води" са общото средногодишно подхранване на водоносния хоризонт;

57. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "непряко отвеждане на замърсители в подземните води" е отвеждането в подземните водни тела на замърсители чрез филтрация през почвата или през зоната на аерация;

58. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "опасни вещества" са вещества или групи вещества, които са класифицирани като токсични, устойчиви и в състояние да се акумулират биологично, както и други вещества или група от вещества, които предизвикват същата степен на безпокойство;

59. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "повърхностно водно тяло" е самостоятелен и значим елемент от повърхностните води като езеро, река, поток, водоем, канал или части, от тях, както и преходните или крайбрежните води;

60. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "подбасейн" е територия от земната повърхност, от която посредством поредица от потоци, реки или езера целият повърхностен отток се влива в отделна точка от определено водно течение;

61. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "подземно водно тяло" е отделен обем подземни води в рамките на един или няколко водоносни хоризонта, характеризиращ се с определено състояние на подземните води;

62. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "праг на замърсяване на подземните води" е концентрацията на замърсител, група замърсители или показател за замърсяване, при трайното превишаване на които се създава риск за непостигане на добро химично състояние на подземните води; прагът на замърсяване е най-много 50 на сто от съответната стойност по стандарта за качество на подземните води;

63. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "пресни води" са води, които в естествен вид имат ниско съдържание на соли и които могат да бъдат използвани за питейно-битово водоснабдяване;

64. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "преходни води" са повърхностни водни тела в близост до речните устия, които са полусолени, в резултат на тяхната близост до морските води, но които са значително повлияни от притока на пресни води;

65. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "пряко отвеждане на замърсители в подземните води" е отвеждането в подземните водни тела чрез изливане или нагнетяване на замърсители без филтриране през почвата или през зоната на аерация;

66. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "район за басейново управление" е област от територията на земната повърхност или морето, съставена от един или повече граничещи си речни басейни заедно с прилежащите им подземни и крайбрежни води;

67. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "река" е вода на сушата, която в по-голямата си част тече на повърхността на земята, като в част от своето течение може да преминава и под повърхността на земята;

68. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "приоритетни вещества" са вещества, които представляват значим риск за водната среда или чрез нея са токсични за хората и

екотоксични за водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми и които са определени в съответствие с чл. 16 и приложение № 10 към Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета;

69. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "самостоятелно питейно-битово водоснабдяване" е водоснабдяването на отделни обществени и стопански обекти, в които постоянно или временно пребивават или работят хора и/или се произвеждат хранителни, лекарствени или козметични продукти чрез индивидуални собствени водовземни съоръжения извън водоснабдителните системи на населените места и селищните образувания;

70. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "силно модифицирано водно тяло" е повърхностно водно тяло, чиито характеристики са съществено изменени в резултат на физични промени от човешка дейност;

71. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "собствени потребности на гражданите" са потребностите от вода за домакински цели, както и за водопой на животни и за поливане в границите на собствения имот, с изключение на потребностите от вода за извършването на стопанска дейност и упражняване професия или занаят;

72. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "състояние на повърхностните води" е общ израз за състоянието на повърхностно водно тяло, определено от по-лошото от екологичното и химичното му състояние;

73. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "състояние на подземните води" е общ израз на състоянието на подземно водно тяло, определено от по-лошото от количественото и химичното му състояние;

74. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "водни услуги" са всички услуги за осигуряване на вода за домакинствата, обществените институции и за всяка стопанска дейност чрез водовземане, акумулиране, събиране в резервоари, обработка и доставка на повърхностни или подземни води, както и събирането, отвеждането и третирането с пречиствателни съоръжения на отпадъчните води, които след това се заустват в повърхностни водни тела;

75. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "значителни количества подземни води" са водни количества, за които е технически възможно да бъдат изчерпани от водоносния хоризонт и които представляват интерес за практическо използване;

76. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "стандарт за качество на подземните води" е стандартът за качество на околната среда, изразен като концентрация на конкретен замърсител, група замърсители или показател за замърсяване на подземните води, които не трябва да бъдат превишавани, с цел опазване на човешкото здраве и околната среда;

77. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "значима и устойчива тенденция на замърсяване на подземните води" е всяко статистически значимо увеличаване на концентрацията на замърсител, група замърсители или показател за замърсяване, които представляват риск за околната среда;

78. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "консервирано водовземно съоръжение за подземни води" е съоръжение, за което временно е преустановено черпенето, не е оборудвано за експлоатация, но е запазена възможността за бъдещата му експлоатация;

79. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "ликвидирано водовземно съоръжение за подземни води" е съоръжение, за което напълно се прекратява възможността за естествено или принудително протичане на води;

80. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "водовземане" са водните услуги заедно с всяка друга човешка дейност, оказваща значително въздействие върху състоянието на водите;

81. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "речно легло" е елемент от релефа, по който временно или постоянно се формира повърхностно водно течение и включва речно корито и

крайбрежните заливаеми ивици.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Определенията на термините "вътрешни морски води", "териториално море" и "континентален шелф" в този закон са по смисъла на Закона за морските пространства вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

§ 2. В случаите, когато този закон изисква уведомяване или съобщаване и когато за това не са предвидени изрични правила или прилагането на изрично определена процедура, уведомяването, съответно съобщаването, става по реда, предвиден в Гражданския процесуален кодекс.

§ 2а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Зоните за защита на водите се опазват в съответствие със стандартите и целите, определени с акта за създаване на съответната зона.

§ 2б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Министърът на околната среда и водите изпраща до Европейската комисия и до всички заинтересовани държави членки:

1. копия на плановете за управление по чл. 157 и следващите им актуализации относно:

а) речните басейни, които са разположени изцяло на територията на Република България;

б) частта от международния район за басейново управление, разположен на територията на Република България;

2. кратък преглед, направен при разработване на първите плановете за управление на речните басейни, на:

а) анализите и прегледа на въздействието по чл. 156з ;

б) програмите за мониторинг по чл. 169, ал. 2 ;

3. междинен преглед за изпълнението на планираните програми от мерки.

(2) Плановете по ал. 1, т. 1 се изпращат в срок до три месеца след публикуването им.

(3) Прегледът по ал. 1, т. 2 се изпраща в срок до три месеца след изготвянето му.

(4) Информацията по ал. 1, т. 3 се изпраща не по-късно от три години от публикуването на плановете по ал. 1.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Опазването на крайбрежните води, вътрешните морски води и териториалното море от замърсяване от други източници, освен тези, намиращи се на брега, се урежда от Закона за морските пространства на Република България.

§ 4. (1) Министрите и ръководителите на държавните ведомства, упражняващи правата на собственост в еднолични търговски дружества с държавно имущество или върху дялове и акции в търговски дружества, в които държавата е съдружник или акционер, предприемат необходимите действия за намаляване на капитала им с ревалоризираната стойност на обектите по чл. 13, т. 1 и 3 на този закон.

(2) В срок до 6 месеца от влизането в сила на закона обектите по чл. 13, т. 1 се преотстъпват за ползване на едноличните търговски дружества с държавно имущество и държавните предприятия по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, капиталът на които е намален по ал. 1. Правото на ползване се прекратява при прехвърляне на дялове от дружествата по тази алинея.

(3) Търговските дружества, с изключение на тези по ал. 2, към които е приложена разпоредбата на ал. 1, получават концесия за обектите по чл. 13, т. 1 в съответствие с разпоредбите на този закон и по реда, предвиден от Закона за концесиите, без търг или конкурс.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) За дълготрайните активи на обектите по ал. 3 и за другите водностопански системи и съоръжения, за които има учредена концесия, се начисляват амортизационни отчисления по реда на чл. 20 от Закона за счетоводството.

(5) До изпълнението на разпоредбите по ал. 2 и 3 обектите се стопанисват от дружествата по ал. 1, чийто капитал е намален.

(6) В случаите, когато обектите по чл. 13, т. 3 на този закон не бъдат дадени на концесия, поддръжката им се осъществява с бюджетни средства от ведомствата, посочени в ал. 1.

(7) При приватизация на търговски дружества, в капитала на които са включени язовири и микроязовири, с изключение на тези по чл. 13, т. 1 и чл. 19, т. 4, буква "в", министърът на земеделието и горите предприема необходимите действия за намаляване на капитала на дружествата с ревалоризираната им стойност.

(8) В срок две години от влизането на закона в сила собствениците по чл. 16, които не са обезщетени за земята и горите, върху които са построени водностопански съоръжения, се обезщетяват по реда на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи и Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

§ 5. (1) Предоставя се безвъзмездно за ползване от Столичната община за срок 15 години минералната вода от водоизточниците по т. 74 и 83 от приложение № 2 към чл. 14, т. 2.

(2) При ползуването на минералната вода от посочените водоизточници Столичната община се задължава:

1. да стопанисва и поддържа в изправност съоръженията, да осигурява ползуването на минералната вода, без да нарушава обществените интереси и в интерес на населението;

2. да извършва действия за предотвратяване на вредното въздействие на минералната вода върху подземната инфраструктура и околните сгради;

3. да провежда необходимия контрол за качеството на минералната вода, предназначена за общо ползване и водоналиване на населението, като предоставя ежегодно информация в Министерството на околната среда и водите.

§ 6. (1) В срок три месеца от влизането в сила на този закон обектите по чл. 13, т. 2 и 4 се актуват по реда на Закона за държавната собственост.

(2) Министерският съвет предоставя обектите, посочени в ал. 1, на Министерството на околната среда и водите за изпълнение на функциите му по реда на чл. 13, ал. 3 от Закона за държавната собственост.

§ 7. (1) В случаите, когато публична общинска собственост по този закон е вече дадена на концесия или правата върху нея са прехвърлени на трети лица, или са сключени договори за използване на тези обекти, правата се привеждат в съответствие при спазване на процедурата, предвидена в чл. 20 от този закон.

(2) Когато правата върху публичната общинска собственост по ал. 1 включват и право на използване на води - публична държавна собственост, заинтересуваните лица трябва да поискат издаване на разрешително за използване на водите по реда на този закон в срок 6 месеца от влизането на закона в сила.

§ 8. (1) В случаите, когато са предоставени права за ползване на минерални води - изключителна държавна собственост, заварените разрешителни се привеждат в съответствие с този закон и със Закона за концесиите, когато са налице условията на чл. 47, ал. 1 от този закон, а в останалите случаи по искане на органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 от този закон или на всяко заинтересувано лице се открива процедура за издаване на ново разрешително.

(2) Концесионните договори за предоставено особено право за ползване на минерални води - изключителна държавна собственост, се преоформят в съответствие с разпоредбите на този закон в срок една година от влизането на закона в сила.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) За ползването на минерални води в заварени от този закон действащи обекти, отговарящи на нормативните изисквания, за които е подадено заявление за откриване на процедура за предоставяне на концесия, се издава временно разрешително за ползване на минерална вода със срок не по-дълъг от 1 година.

(4) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Титулярите на разрешителните по ал. 3 заплащат такса за разрешеното водно количество в размер на 5 лв./куб. м за бутилиране на минерална вода и 2 лв./куб. м за добив на хидрогеотермална енергия.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Разрешителното по ал. 3 не се счита за предимство при провеждане на конкурса за определяне на концесионер.

§ 9. Когато използването на водите се осъществява на основата на издадени разрешителни или без основание, лицето, използващо водите, дължи заплащане на таксите, предвидени в този закон, считано от влизането в сила на тарифите, предвидени от този закон, независимо от етапа, на който се намира процедурата за издаване или преоформяне на разрешителното му.

§ 10. (1) Заварените разрешителни се привеждат в съответствие с изискванията на закона:

1. за водоземане:

а) над 1 куб. м на секунда за повърхностните води;

б) над 30 л/сек за подземните води - в срок една година от влизането на закона в сила, а за останалите случаи - до три години;

2. за заустване на отпадъчни води над 5000 куб. м на денонощие - в срок една година от влизането в сила на закона, а за останалите случаи - две години.

(2) Регистърът на издадените разрешителни се съставя в срок една година от обнародването на закона.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2005 г.) Заварените права и разрешителни за водоземане и ползване на воден обект за производство на аквакултури се привеждат служебно в съответствие с изискванията на закона, при еднакви или по-благоприятни условия от придобитите с акта за тяхното учредяване.

§ 11. Незавършени производства, свързани с водоземане или ползване на водни обекти, водоснабдителни системи и съоръжения, се довършват по този закон.

§ 12. (1) За съставянето на водностопанския кадастър в Министерството на околната среда и водите се предоставя информация от:

1. Министерството на държавната политика при бедствия и аварии - за хидромелиоративните системи и съоръжения, язовирите за напояване, в т. ч. и тези - бивша собственост на ТКЗС и АПК, рибарници за изкуствено отглеждане на риба;

2. Министерството на регионалното развитие и благоустройството - за водоснабдителните системи, питейните водоизточници, канализационните колектори и станциите за пречистване на питейни и отпадъчни води;

3. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г.) Министерството на енергетиката и енергийните ресурси - за всички хидроенергийни обекти;

4. общините:

а) за всички обекти, актувани като общинска собственост, съгласно Закона за общинската собственост;

б) за хидромелиоративните системи и съоръжения, язовирите за напояване, в т. ч. и

тези - бивша собственост на ТКЗС и АПК, рибарници за изкуствено отглеждане на риба;
в) за водовземните системи и съоръжения за подземни води, системите и съоръженията за отводняване или осушаване, системите и съоръженията за изкуствено попълване на подземните води и системите и съоръженията за отвеждане в земните недра на отпадъчни води, съдържащи опасни вещества, изградени на тяхна територия до влизането в сила на закона, независимо от собствеността им, функционалното им състояние и използването им.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя в срок една година от влизането в сила на закона.

§ 13. (1) Басейновите дирекции се създават в срок 2 години от влизането в сила на закона.

(2) До създаването на басейновите дирекции функциите им, с изключение на тази по чл. 155, т. 3, се изпълняват от една от регионалните инспекции по околната среда и водите в съответния басейнов обхват, определена със заповед на министъра на околната среда и водите.

(3) До създаването на басейновите дирекции разрешителните за водовземане и/или ползване по този закон се издават от министъра на околната среда и водите.

(4) Басейновите съвети се създават в срок 6 месеца от създаването на съответната басейнова дирекция.

§ 14. (1) Плановете за управление на речните басейни се съставят в 5-годишен срок от влизането в сила на закона.

(2) До съставянето на плановете по ал. 1 се разработват генерални схеми за използване на водите, въз основа на които се издават разрешителни за водовземане.

(3) Схемите по ал. 2 се разработват в срок една година от обнародването на закона.

§ 15. (1) Собствениците на земи, в които има изоставени кладенци, са длъжни в срок една година от влизането в сила на закона да ги почистят и приведат във вид, годен за ползване, или да ги ликвидират.

(2) Правата по чл. 112 за изградени по-рано съоръжения за водопрекарване се уреждат в срок две години от влизането на закона в сила.

§ 16. (1) В срок 3 месеца от влизането в сила на закона минералните води по приложение № 2 към чл. 14, т. 2, актувани като общинска собственост до влизане на този закон в сила, се деактуват по реда на Закона за общинската собственост.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на закона общинските администрации са длъжни да съставят форма за регистрация на кладенците на територията на общината, която да съдържа данни за имота, където се намира кладенецът, трите имена на собственика на имота, декларираната от собственика година на построяването на кладенеца, целите, за които се използва водата, и начина на добиване на водата.

(3) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона собствениците или ползвателите на имоти, където се намират изградени кладенци, са длъжни да ги регистрират, като заявят данни относно имота, където се намира кладенецът, трите имена на собственика на имота, годината на построяване на кладенеца, целите, за които се използва водата, и начина на добиване на водата. Копие от съставения регистър общините представят ежегодно в Министерството на околната среда и водите.

§ 17. До приемане на Националния водностопански план министърът на околната среда и водите разработва и внася за приемане в Министерския съвет национални програми за изграждане, разширение, реконструкция и модернизация на съоръжения и/или системи за използване и опазване на водите.

§ 18. До приемането на закон за регламентиране на дейността на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии за опазване на водите в аварийни случаи и за защита от вредното им въздействие:

1. министърът на отбраната определя съдържанието на аварийните планове по чл. 131, ал. 1 и чл. 138, ал. 3;

2. собствениците или ползвателите на водни обекти са длъжни да обезпечат сили и средства за изпълнението на аварийните планове, да поддържат в изправност пътищата и съобщителните връзки до водните обекти, дигите и водностопанските системи;

3. областните управители назначават комисии за ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти.

§ 19. (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г.) Разпоредбата на чл. 193, ал. 3 влиза в сила пет години след обнародването на този закон.

§ 20. Подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон, се издават в срок една година от обнародването на закона.

§ 21. В чл. 58, ал. 1 от Закона за морските пространства на Република България (обн., ДВ, бр. 55 от 1987 г.; изм., бр. 11 и 26 от 1998 г. и бр. 23 от 1999 г.) думите "и от брегови източници" се заличават.

§ 22. В Закона за опазване на водите и почвата от замърсяване (обн., ДВ, бр. 84 от 1963 г., изм. и доп., бр. 26 от 1968 г., бр. 29 от 1969 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 1 от 1978 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 86 от 1991 г., бр. 100 от 1992 г., бр. 45 от 1996 г., бр. 85 от 1997 г. и бр. 11 от 1998 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието на закона думите "водите и" се заличават.

2. В чл. 1 думите "водите и" се заличават.

3. Членове 2 и 3 се изменят така:

"2. Под "замърсяване на почвите" се разбира такова влошаване на техния състав, качества и свойства, което ги прави негодни или опасни за хората, животните и растенията.

3. Министерствата, ведомствата и общините провеждат мероприятия за опазване на почвата от замърсяване.

Министърът на околната среда и водите упражнява контрол за опазване на почвата от замърсяване.

Министърът на здравеопазването упражнява санитарен контрол за състоянието на почвата. Той издава, съгласувано с министъра на околната среда и водите, задължителни за всички ведомства, организации и лица санитарни норми и правила.

При осъществяването на контрола по ал. 1, 2 и 3 Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването привличат технически компетентни органи и лица от други ведомства.

Министърът на земеделието и горите със съдействието на Селскостопанската академия издава задължителни за всички ведомства, организации и лица норми и правила във връзка с опазването на животните и земеделските култури и упражнява надзор по прилагането им."

4. Член 4 се отменя.

5. Членове 8 - 13 се отменят.

6. В чл. 15 думите "Народните съвети" се заменят с "Общините".

7. Член 17 се отменя.

8. В чл. 20 буква "а" се отменя.

9. В чл. 20а се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите "Министерството на земеделието и горите или на общинските народни съвети, а когато нарушението е във връзка със замърсяване на морските води, от органите на Министерството на околната среда и водите или на Министерството на транспорта" се заменят с "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа или на общините";

б) алинея 2 се изменя така:

"Наказателните постановления се издават от министъра на околната среда и водите."

10. В чл. 21 думите "министърът на народното здраве и социалните грижи" се заменят с "министърът на здравеопазването", а думите "водите или" се заличават.

11. В чл. 23 се правят следните изменения:

а) ал. 1 се изменя така:

"За всички заварени промишлени предприятия, животновъдни стопанства и други подобни, както и отделни обекти, замърсяващи почвата с твърди и течни замърсители, се изграждат задължително пречиствателни съоръжения със средства, предвиждани в държавния и общинските бюджети, както и в перспективните и годишните планове на предприятията и другите организации.";

б) в ал. 2 думите "Министерството на икономиката и планирането" се заличават, а думите "Министерството на околната среда и водите и Министерството на народното здраве и социалните грижи" се заменят с "министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването".

12. Навсякъде в закона думите "Министерството на народното здраве и социалните грижи" и "министъра на народното здраве и социалните грижи" се заменят съответно с "Министерството на здравеопазването" и "министъра на здравеопазването", а думите "Министерството на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа" и "министъра на земеделието, горите и аграрната реформа".

§ 23. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23 и 56 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 1:

а) точка 2 се изменя така:

"2. водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения, определени със закон";

б) в т. 3 думите "водоемите, прилежащите към тях плажове и" се заличават.

2. В чл. 57:

а) в т. 4 думите "територията на водоемите" се заменят с "водните обекти - общинска собственост";

б) създава се т. 5:

"5. минералните води - публична общинска собственост."

§ 24. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 92 от 1995 г.; бр. 16 от 1996 г. - Решение № 2 на Конституционния съд от 1996 г.; изм., бр. 44 от 1996 г., бр. 61 и 123 от 1997 г., бр. 93 от 1998 г., бр. 23 и 56 от 1999 г.) в чл. 4, ал. 1 т. 7 се изменя така:

"7. водите, включително и минералните - изключителна държавна собственост".

§ 25. В Закона за народното здраве (обн., ДВ, бр. 88 от 1973 г.; попр., бр. 92 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1976 г., бр. 28 от 1983 г., бр. 66 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 89 от 1988 г., бр. 87 и 99 от 1989 г., бр. 15 от 1991 г.; попр., бр. 24 от 1991 г.; изм., бр. 64 от 1993 г., бр. 31 от 1994 г., бр. 36 от 1995 г., бр. 12, 87 и 124 от 1997 г., бр. 21, 70, 71 и 93 от 1998

г., бр. 30 и 62 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 46:

а) в ал. 1 след думите "Минералните води" се добавя "в обявените по този закон курорти";

б) алинея 2 се отменя.

2. В чл. 47, ал. 1 и 2 думите "минералните води и" се заличават.

3. В чл. 48, ал. 1 думите "минерални води" се заличават.

4. В допълнителните разпоредби § 3 и 4 се отменят.

§ 26. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г.) в чл. 68, ал. 7 думите "минералните извори" се заменят с "минералните води - изключителна държавна собственост".

§ 27. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 100 от 1992 г., бр. 31 и 63 от 1995 г., бр. 13, 85 и 86 от 1997 г., бр. 62 от 1998 г., бр. 12 от 1999 г.) се създава чл. 4а със следното съдържание:

"Чл. 4а. (1) Министерският съвет приема Наредба за условията и реда за изпълнение на Протокола за опазване на околната среда към Договора за Антарктика (ДВ, бр. 69 от 1998 г.).

(2) Извършването на дейност в Антарктика в нарушение на разпоредбите на наредбата по ал. 1 представлява нарушение по чл. 32, а за административнонаказателното производство се прилага чл. 35."

§ 28. Законът за водите (обн., ДВ, бр. 29 от 1969 г.; изм., бр. 3 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 44 от 1984 г., бр. 36 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 85 от 1997 г.; попр., бр. 87 от 1997 г.) се отменя.

§ 29. До издаването на подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон, временно остават в сила подзаконовите нормативни актове, издадени за прилагане на Закона за водите.

§ 30. Този закон влиза в сила 6 месеца след обнародването му в "Държавен вестник".
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за сделките с компенсаторни инструменти
(ДВ, бр. 47 от 2002 г., в сила от 11.06.2002 г.)

.....
§ 5. Само лицата, направили искане за това до влизането в сила на този закон, могат да получат обезщетение по чл. 31, ал. 3 от Закона за водите и по чл. 35, ал. 2 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи .

§ 6. В едномесечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник" Министерският съвет приема наредбите по чл. 4, ал. 2 и чл. 5, ал. 4.

§ 7. Този закон влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 6, който влиза в сила от деня на обнародването му.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 91 от 2002 г.)

.....
§ 18. (1) Разпоредбите на чл. 60 - 64, § 12, т. 1 и 4 и § 14 - 17 влизат в сила от 1 януари 2003 г.

(2) До влизането в сила на разпоредбите по ал. 1 дейността на Националния фонд за опазване на околната среда се осъществява в съответствие с разпоредбите на § 9 и

приложение № 7 към § 9 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2002 г.
ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите

(ДВ, бр. 42 от 2003 г., доп., бр. 6 от 2004 г.)

§ 3. (1) (Доп. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Договорите, имащи за предмет ползване на водоснабдителни и канализационни системи, съоръжения и дълготрайни материални активи, сключени от търговски дружества, в които държавата притежава не по-малко от 50 на сто от капитала, се прекратяват от влизането в сила на този закон.

(2) В срок 20 дни от влизането в сила на този закон активите по ал. 1 се предават на собственика, който ги е предоставил за ползване.

(3) При неизпълнение на задължението по ал. 2 дружествата по ал. 1 могат да искат издаване на изпълнителен лист за принудително изпълнение за предаване на активите по ал. 1 въз основа на документите, с които са предадени за ползване.

(4) Собственикът е длъжен да осигури експлоатацията и поддръжката на водоснабдителните и канализационните системи и непрекъснатост на доставката на вода за населението, както и отвеждането и пречистването на отпадъчните води, считано от датата на получаването на активите по ал. 1.

§ 4. (1) Собствениците на приватизирани пречиствателни станции за отпадъчни води, до които има изградени съоръжения за довеждане и имат техническа и технологична възможност за пречистване и на битово-фекалните и промишлените отпадъчни води от населените места в общината, където се намират, в едномесечен срок от влизането в сила на този закон са длъжни да осигуряват срещу заплащане на такса пречистването на отпадъчните води.

(2) Министерският съвет в срока по ал. 1 по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството определя с тарифа размерите на таксата за пречистването на отпадъчните води от населените места по ал. 1.

(3) Лицата, експлоатиращи канализационната мрежа на населените места в срока по ал. 1, се задължават да:

1. отвеждат отпадъчните води в пречиствателните станции;
2. включват таксата по ал. 2 като част от цената на предоставената от тях услуга;
3. предават ежемесечно събраните такси по т. 2 на собствениците на пречиствателните станции.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс
(ДВ, бр. 84 от 2003 г.)

.....
§ 18. Законът влиза в сила от деня на обнародването в "Държавен вестник" на Европейската конвенция за признаване и изпълнение на решения за упражняване на родителски права и възстановяване упражняването на родителските права от 1980 г., съответно на Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвличане на деца от 1980 г., с изключение на § 2, 3, 4, 5, § 8 - в частта относно чл. 423а, ал. 1, § 12, 15, 16 и 17, а § 10 влиза в сила от деня на влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2002 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към
Административнопроцесуалния кодекс
(ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

.....

§ 31. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 11.08.2006 г.)

§ 120. Навсякъде в закона:

1. Думите "водоползване", "водоползването" и "водоползванията" се заменят съответно с "водовземане", "водовземането" и "водовземанията".

2. Думите "министъра на промишлеността" и "Министерството на промишлеността" се заменят съответно с "министъра на икономиката и енергетиката" и "Министерството на икономиката и енергетиката", думите "министъра на земеделието, горите и аграрната реформа", "министърът на земеделието, горите и аграрната реформа" и "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа" се заменят съответно с "министъра на земеделието и горите", "министърът на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите" и думите "Гражданска защита" се заменят с "Министерството на държавната политика при бедствия и аварии".

3. Думите "русло" и "русла" се заменят съответно с "легло" и "легла".

4. Думите "качествата" се заменят с "качеството".

§ 121. Откритите до влизането в сила на този закон процедури за издаване на разрешителни приключват по досегашния ред.

§ 122. (1) Собственици на водовземни съоръжения за подземни води, за които не са предоставени права за използване на водите, в срок до три месеца от влизане в сила на този закон, подават в съответната басейнова дирекция заявление за вписване на съоръженията в регистъра по чл. 118г.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат: а) документ за собственост на имота, в който е разположено водовземното съоръжение; б) координати на съоръжението; в) информация за дълбочината и конструкцията на съоръжението; г) информация за оборудване на съоръжението за експлоатация; д) декларация за годината на неговото изграждане; е) информация относно целта, за която се използва черпената вода; ж) документ за заплатена глоба или имуществена санкция по чл. 200, ал. 1, т. 2.

(3) В случаите, в които съоръжението не е оборудвано за експлоатация, към заявлението по ал. 1 се прилага и декларация за намеренията на собственика относно консервирането или ликвидирането на съоръжението.

(4) В срок до един месец след подаване на заявлението басейновата дирекция проверява документите по ал. 2 и 3 и извършва:

1. проверка на изградените съоръжения и на тяхното оборудване;

2. преценка за необходимостта от консервиране или ликвидиране на съоръжението.

(5) В 7-дневен срок след проверката по ал. 4 съоръжението се вписва в регистъра.

§ 123. (1) Собствениците на имоти, които до влизането в сила на този закон са започнали изграждането или имат изградени кладенци по чл. 44, ал. 4 и 5, които не са регистрирани, в срок до 6 месеца подават заявление за регистрация в съответната басейнова дирекция.

(2) Кметовете на общини в срок до три месеца от влизането в сила на този закон предават на съответната басейнова дирекция съставения регистър по отменения чл. 25 на

кладенците по чл. 44, ал. 4 .

§ 124. (1) До влизането в сила на разпоредбата на § 48 в частта ѝ относно чл. 118а, ал. 1, т. 1 , се забранява прякото отвеждане на опасни вещества и се ограничава прякото отвеждане на вредни вещества в подземните води при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 135, т. 2 .

(2) Списъкът на опасните и вредни вещества по ал. 1 за подземните води се определя в наредбата по чл. 135, т. 2 .

§ 125. До издаването на методиката по чл. 135, т. 1 минимално допустимият отток в реките се определя на 10 на сто от средномногогодишното водно количество, но не по-малко от минималното средномесечно водно количество с обезпеченост 95 на сто към точката на всяко съоръжение за регулиране на оттока или за водовземане.

.....
§ 136. Програмите за мониторинг на водите по раздел VIII на глава десета се разработват и началото на тяхното изпълнение е не по-късно от 22 декември 2006 г.

§ 137. (1) Програмите от мерки за опазване и възстановяване на водите по раздел V на глава десета се разработват до 22 декември 2009 г. и тяхното изпълнение започва не по-късно от 22 декември 2012 г.

(2) Програмите по ал. 1 подлежат на преглед и при необходимост се актуализират не по-късно от 22 декември 2015 г.

§ 138. (1) Планове за управление на речните басейни се разработват и обявяват на обществеността до 22 декември 2008 г. и се публикуват не по-късно от 22 декември 2009 г.

(2) Планове по ал. 1 се преразглеждат и актуализират не по-късно от 22 декември 2015 г.

§ 139. Мерките за осигуряване на ценовата политика по чл. 192, ал. 2, т. 2 и приносът на водоползвателите по чл. 192а, ал. 1, т. 1 се изпълняват до 2010 г.

§ 140. Мерките по чл. 156н, ал. 2, т. 7 и 8, свързани с прилагането на комбинирания подход по отношение на точковите и дифузни източници на замърсяване, се разработват и прилагат не по-късно от 22 декември 2012 г.

§ 141. Анализите и прегледът по чл. 156з се преразглеждат и при необходимост се актуализират не по-късно от 22 декември 2013 г.

§ 142. (1) Целите за опазване на околната среда и осигуряването на добро състояние на повърхностните и подземните води, на добър екологичен потенциал на изкуствените и силно модифицираните водни тела, както и добро химическо състояние на повърхностните води в тях, се постигат не по-късно от 22 декември 2015 г.

(2) Съответствието с всички стандарти и цели за зоните за защита на водите се постига не по-късно от 22 декември 2015 г., освен в случаите, когато в акта, по силата на който е определена зоната, не е предвиден по-дълъг срок.

§ 143. Срокът за прекратяването на заустванията, емисиите и техническите загуби на приоритетно опасни вещества в повърхностните води по чл. 118, ал. 2, т. 1 се определя с графика по чл. 16, т. 6 от Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета.

§ 144. (1) Наредбите по чл. 135, т. 2, 5 и 13 се привеждат в съответствие с изискванията на този закон в срок до 6 месеца от влизането му в сила.

(2) Наредбите по чл. 135, т. 1а, 6, 9 и 14 се издават в срок до 6 месеца от влизане в сила на този закон.

(3) Наредбата по чл. 135, т. 7 се издава в срок до 6 месеца от влизане в сила на разпоредбата на § 60, т. 3.

(4) До издаването на наредбата по ал. 3 се прилага Наредба № 11 за качеството на

водите за къпане (ДВ, бр. 25 от 2002 г.).

§ 145. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на разпоредбите на:

1. параграф 18, т. 3, която влиза в сила една година след влизането в сила на този закон;

2. параграф 48 - в частта му относно разпоредбата на чл. 118а, ал. 1, т. 1, която влиза в сила от 22 декември 2013 г.;

3. параграф 60, т. 5, която влиза в сила от 1 март 2007 г.;

4. параграф 73 - в частта му относно разпоредбата на чл. 155а, ал. 1, т. 1, която влиза в сила една година след влизането в сила на този закон.

Приложение № 1 към чл. 13, т.

1 чл. 13, т. 1

Списък на комплексни и значими язовири 1. Александър Стамболийски 2. Асеновец 3. Ахелой 4. Батак 5. Беглика 6. Бели Лом 7. Белмекен 8. Боровица 9. Въча 10. Георги Трайков 11. Голям Беглик 12. Горни Дъбник 13. Домлян 14. Доспат 15. Дяково 16. Еница 17. Жребчево 18. Ивайловград 19. Искър 20. Йовковци 21. Калин 22. Камчия 23. Карагьол 24. Кокаляне 25. Копринка 26. Крчим 27. Кула 28. Кърджали 29. Малко Шарково 30. Огняново 31. Огоста 32. Панчарево 33. Порой 34. Пчелина 35. Пясъчник 36. Рабиша 37. Розов кладенец 38. Сопот 39. Среченска бара 40. Студен кладенец 41. Студена 42. Съединение 43. Тича 44. Тополница 45. Тошков чарк 46. Тракиец 47. Христо Смирненски (Янтра) 48. Чаира 49. Широка поляна 50. Ясна поляна 51. Ястребино

Приложение № 2 към чл. 14, т.

2 чл. 14, т. 2

Списък на находищата на минералните води - изключителна държавна собственост 1. Айтос - област Бургас, община Айтос, Айтос 2. Баните - област Смолян, община Баните, с. Баните 3. Банкя - област София, Банкя 4. Баня - област Пазарджик, община Панагюрище, с. Баня 5. Баня - област Пловдив, община Карлово, с. Баня 6. Баня - област Сливен, община Нова Загора, с. Баня 7. Беденски бани - област Смолян, община Девин, с. Беден 8. Белово - област Пазарджик, община Белово, Белово 9. Белчински бани - Софийска област, община Самоков, с. Белчин 10. Благоевград - област Благоевград, община Благоевград, Благоевград 11. Благоевград - р. Струма - област Благоевград, община Благоевград, с. Зелени дол 12. Брацигово - област Пазарджик, община Брацигово, Брацигово 13. Бургаски минерални бани - област Бургас, община Бургас, с. Ветрен 14. Бързия - област Монтана, община Берковица, с. Бързия 15. Варвара - област Пазарджик, община Септември, с. Варвара 16. Велинград - Каменица - област Пазарджик, община Велинград, Велинград 17. Велинград - Лъджене - област Пазарджик, община Велинград, Велинград 18. Велинград - Чепино - област Пазарджик, община Велинград, Велинград 19. Вонеща вода - област Велико Търново, община Велико Търново, с. Вонеща вода 20. Вършец - област Монтана, община Вършец, Вършец 21. Гулиина баня - област Благоевград, община Разлог, с. Баня 22. Девин - област Смолян, община Девин, Девин 23. Джебел - област Кърджали, община Джебел, Джебел 24. Добринище - област Благоевград, община Банско, с. Добринище 25. Долна баня - Софийска област, община Долна баня, Долна баня 26. Долни Раковец - област Перник, община Радомир, с. Долни Раковец 27. Драгиново - област Пазарджик, община Велинград, с. Драгиново 28. Елешница - м. Св. Варвара - р. Места - област Благоевград, община Разлог, с. Баня 29. Замфирово - област Монтана, община Берковица, с. Замфирово 30. Изворище - област Бургас, община Бургас, с. Изворище 31.

Казичене – Равно поле – област София и Софийска област, Столична община и община Елин Пелин, с. Казичене и с. Равно поле 32. Каменар – област Бургас, община Поморие, с. Каменар 33. Катунци – област Благоевград, община Сандански, с. Катунци 34. Кирково – област Кърджали, община Кирково, с. Кирково 35. Китен – област Бургас, община Царево, с. Китен 36. Костенец – Софийска област, община Костенец, с. Костенец 37. Красново – област Пловдив, община Хисаря, с. Красново 38. Крушуна – област Ловеч, община Летница, с. Крушуна 39. Кюстендил – област Кюстендил, община Кюстендил, Кюстендил 40. Левуново – област Благоевград, община Сандански, с. Левуново 41. Мараш – област Шумен, община Шумен, с. Мараш 42. Марикостиново – област Благоевград, община Петрич, с. Марикостиново 43. Медово – област Бургас, община Поморие, с. Медово 44. Меричлери – област Хасково, община Димитровград, Меричлери 45. Михалково – област Смолян, община Девин, с. Михалково 46. Момин проход – Софийска област, община Костенец, Костенец 47. Невестино – Варището – област Кюстендил, община Невестино, с. Невестино 48. Невестино – Топилата – област Кюстендил, община Невестино, с. Невестино 49. Нареченски минерални бани – област Пловдив, община Асеновград, с. Нареченски бани 50. Обединение – област Велико Търново, община Полски Тръмбеш, с. Обединение 51. Овощник – област Стара Загора, община Казанлък, с. Овощник 52. Овча могила – област Велико Търново, община Свищов, с. Овча могила 53. Огняново – Гърмен – област Благоевград, община Гърмен, с. Гърмен и с. Огняново 54. Павел баня – област Стара Загора, община Павел баня, Павел баня 55. Песнопой – област Пловдив, община Калояново, с. Песнопой 56. Поликраище – област Велико Търново, община Горна Оряховица, с. Поликраище 57. Полски Тръмбеш – област Велико Търново, община Полски Тръмбеш, Полски Тръмбеш 58. Поляново – област Бургас, община Айтос, с. Поляново 59. Провадия – област Варна, община Провадия, Провадия 60. Пчелински бани – Софийска област, община Костенец, с. Пчелин 61. Ресен – област Велико Търново, община Велико Търново, с. Ресен 62. Рударци – област Перник, община Перник, с. Рударци 63. Рудник – област Бургас, община Бургас, с. Рудник 64. Рупите – м. Кожух – област Благоевград, община Петрич, с. Генерал Тодорово 65. Ръжена – област Стара Загора, община Казанлък, с. Ръжена 66. Сандански – област Благоевград, община Сандански, Сандански 67. Сапарева баня – област Кюстендил, община Сапарева баня, Сапарева баня 68. Свищов – област Велико Търново, община Свищов, Свищов 69. Симеоновград – област Хасково, община Симеоновград, Симеоновград 70. Симитли – област Благоевград, община Симитли, Симитли 71. Слатина – област Монтана, община Берковица, с. Слатина 72. Сливенски минерални бани – област Сливен, община Сливен, с. Мечкарово 73. Слънчев бряг – област Бургас, община Несебър, Несебър 74. София – Баталова воденица – област София 75. София – Горна баня – област София 76. София – Железница – област София, с. Железница 77. София – Княжево – област София 78. София – Лозенец – област София 79. София – Надежда – област София 80. София – Овча купел – област София 81. София – Панчарево – област София, с. Панчарево 82. София – Свобода – област София 83. София – Център – област София 84. Старозагорски минерални бани – област Стара Загора, община Стара Загора, с. Старозагорски бани 85. Стефан Караджово – област Ямбол, община Болярово, с. Стефан Караджово 86. Стралджа – област Ямбол, община Стралджа, Стралджа 87. Стрелча – област Пазарджик, община Стрелча, Стрелча 88. Съдиево – област Бургас, община Айтос, с. Съдиево 89. Троян – област Хасково, община Симеоновград, с. Троян 90. Търговище – Боаза – област Търговище, община Търговище, с. Пролаз 91. Харманли – област Хасково, община Харманли, Харманли 92. Хасковски минерални бани – област Хасково, община Минерални бани, с. Минерални бани 93. Хисаря – област Пловдив, община Хисаря, Хисаря 94. Хотово – област Благоевград, община Сандански, с. Хотово 95. Чифлик – област Ловеч, община Троян, с. Чифлик 96. Чирпан – област Стара Загора, община Чирпан, Чирпан 97. Шипково – област Ловеч, община Троян, с. Шипково 98. Ягода – област Стара

Загора, община Мъглиж, с. Ягода 99. Район "Долна Камчия" - йодо-бромни води - област Варна, община Долни чифлик и община Аврен100. Район "Североизточна България" - подземни води от малмовалажанския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20° С - област Варна, област Добрич, област Шумен101. Район "Варненски басейн" - подземни води от еоценския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20° С - област Варна и област Добрич102. Район "Софийска котловина" - подземни води от донеозойската подложка и неогенския седиментен комплекс с температура, по-висока от 20° С, включително минералните води от обособените по-горе находища на територията на област София и Софийска област